

מאמרי
תיקון
המידות

מלוקטים מספר
הזהר הקדוש

עם הפירוש הנפלא
מתוך מדבש

דוגמה

מהדורת ובלכתך בדרך

כצאת השמש בגבורתו

איתא בגמ' (ר"ה יז, א) אמר רבא כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו, שנאמר נושא עון ועובר על פשע, למי נושא עון למי שעובר על פשע, ופירש רש"י המעביר על מדותיו שאינו מדקדק למדוד מדה למצערם אותו, ומניח מדותיו והולך לו, מעבירין לו על כל פשעיו, אין מדת הדין מדקדקת אחריהן אלא מנחתן והולכת. והוסיף על זה הגה"ק רבי אלעזר אזכרי זי"ע בספרו חרדים (פרק עט): לכן יוכיח האדם את נפשו ויאמר לו למה תסבול יסורים בעולם הזה ובגיהנום על עונותיך. הלא טוב לך לסבול חרפת אנוש וגידופיו ולא תענה, ותשמה ביסורים אלו, כי תועלת רפואה הם לנפשך, זרח בחושך אורך, כמו שאמר רז"ל (שבת פח, ב) הנעלבין ואינם עולבים שומעין חרפתם ואינם משיבין, עושין מאהבה ושמחים ביסורים עליהם הכתוב אומר ואוהביו כצאת השמש בגבורתו. וסיים בעל החרדים שהשמה ביסורי הדברים של חרפה אשר שמע, אולי גם ה' יכפר עונותיו. כמו"כ הובא רבות בספרים קדושים ענין זה שכדאי הוא לאדם להשריש בקרבו הנהגה זו של שבירת מדותיו כמאמר רז"ל במדה שאדם מודד מודדין לו, וכך יתנהגו עמו מן השמים להעביר ממנו עונשי חטאיו בזה ובבא.

וביתר שאת ביאר הענין הרה"ק מטשערנאביץ זי"ע בספרו סידורו של שבת (שורש ו ענף ג עלה יח) שהמעביר על מדותיו להפך את כולו לטוב ולעשות עמהם מצות ומעשים טובים ממש במעשה העבירה בזה הזירוז והחמדה, אז מעבירין לו על כל פשעיו, כלומר שמעבירין ממנו כל בחינת הקליפות ותאוות רעות שהיו בלבו, והאלילים כליל יחלוף בראותם אשר היה בית יעקב לאש. וכבר כתב ג"כ בספרו באר מים חיים שהמתקן מדותיו מרע לטוב יכול להפוך מדין לרחמים.

ונחתום בדברי הרה"ק מפולנאה זי"ע בספרו כתונת פסים (פר' אמור): **שמודות טובות הם יסוד הכל**, כפי רבינו יונה את הכתוב (משלי יז, טז) למה זה מחיר ביד כסיל לקנות חכמה ולב און, דהיינו **מדות טובות שבלעדיהן אין החכמה שווה כלום**. ובספרו תולדות יעקב יוסף (פר' שלח) העלה בשם רבינו מוה"ר"ו זי"ע בספר שער הקדושה, שכל המדות רעות מושרשות בד' מדרגות הנפש היסודית מצד הרע והקליפה אשר בה, וההיפך הם ד' מדות טובות שבנפש מצד הקדושה, וכאשר יתגבר על יצרו וילחם בו ויסיר מעליו **מדותיו הרעות כו', נקרא צדיק**. וכדברי הרה"ק מוה"ר"פ מקאריץ זי"ע **שתכלית האדם הוא לתקן מדותיו**. יהי רצון שנוכח לזה בקרוב להשלמת תיקון נפשותינו וגאולתנו בכלל ובפרט אמן.

פרוס ל"ג בעומר תשע"ז, יומא דהילולא רבה דהתנ"א הרשב"י זי"ע ועכ"א
מכון "מתוק מדבש"

מאמר בעלי המדות הם האברים של השכינה

אמר בוצינא קדישא, רעיא מהימנא בגין דא אנת מתקן בחבורא דא דרמ"ח פקודין, לאמלכא לקדשא ברין הוא על כל אברים דשכינתא בכל פקודא ופקודא, ולית אנת חייש ליקרף, זפאה חולקף, דכגוונא דאנת אמליך לקדשא ברין הוא בכל אברים דשכינתא, דאינון בעלי מדות דכל ישראל, מארי מדות אינון אברים דשכינתא, הכי עביד קדשא ברין הוא לשריא שמייה עלף, ומלכיןף על כל משריין עלאין ותתאין.

מתוך מדבש

מאמר "בעלי המדות הם האברים של השכינה", יבואר בו שעל ידי התנהגות במדות טובות והתגברות על היצר הרע, מתקנים את אברי השכינה הק.

(מקור המאמר זוהר פרשת משפטים דף קים ע"א צרעיא מהימנא, וצילאורינו כרך ו עמ' סג - סד)

אמר בוצינא קדישא אמר הנר הקדוש שהוא רבי שמעון, רעיא מהימנא, בגין דא אנת מתקן בחבורא דא דרמ"ח פקודין לכן אתה מתקן חבור זה הנקרא רעיא מהימנא המיוסד על טעמי הרמ"ח מצות עשין, כדי לאמלכא לקדשא ברין הוא על כל אברים דשכינתא בכל פקודא ופקודא להמליך להקב"ה על כל האברים של השכינה בכל מצוה ומצוה, כי ע"י טעמי המצות שאתה מבאר אתה גורם ליחד את זו"ן [קוב"ה ושכינתיה], ולית אנת חייש ליקרף ואין אתה חושש לכבודך שיכבודך התחתונים בהמצאת חבור זה, זפאה חולקף לכן אשרי חלקך, דכגוונא דאנת אמליך לקדשא ברין הוא בכל אברים דשכינתא כי כעין שאתה ממליך את הקב"ה בכל האברים של השכינה דאינון בעלי מדות דכל ישראל שהם בעלי המדות של כל ישראל, כי מארי מדות אינון אברים דשכינתא בעלי המדות הם האברים של השכינה, ר"ל ע"י שישראל מתנהגים במדות טובות שכל אחד גומל חסדים בחסד ומתגבר על יצרו בגבורה וכן בשאר המדות בכל רמ"ח אברים ע"ז מתקנים את האברים של השכינה, הכי עביד קדשא ברין הוא לשריא שמייה עלף כך יעשה הקב"ה

מאמר נשאר בחיים לפי שעבר על מדותיו

רבי פרוספדאי ח'לש, ע'אלו ל'גבה רבי יוסי בן קסמא ור'פנן, ההוא יומא, (יומא) ד'שבתא ה'ה, ח'מו ל'יה ד'הה ב'כי, ול'בתר ח'י'ך, א'ד'ה'כי ד'מ'ך, א'מרו יום ש'בת הוא, וא'סור ל'ט'ל'ט'לו, ו'ט'ר'חא או'ח'רא ל'א א'צ'ט'ר'יך, ש'ב'ק'ו'הו [וכו'].

עד ד'הו' ית'בי, ר'בי ח'ל'ק'י'ה ה'ה ג'בה, ח'מא ל'יה ד'א'ה'דרו ד'מ'עין

מתוך מדבש

להשרות שמו עליך בעת הגאולה, וימלכ'ינך על כל משר'יין על'אין ותת'אין וימליך אותך על כל מחנות העליונים והתחתונים.

מאמר "נשאר בחיים לפי שעבר על מדותיו", יתבאר בו ענין הגילויים וחומר דקדוק הדין שגילה רבי כרוספדאי לחכמים ממה שראה בעולם העליון, ונצטווה שם להודיעם רק לחבריו החכמים שבעולם הזה.

(מקור המאמר צוהר חדש רות דף נ"א, ונציאו'ינו כך ג עמ' חלג - חלט)

רבי פרוספדאי ח'לש רבי כרוספדאי ח'לה, ע'אלו ל'גבה רבי יוסי בן קסמא ור'פנן נכנסו אליו רבי יוסי בן קיסמא והחכמים, ההוא יומא, יומא ד'שבתא ה'ה אותו היום היה יום השבת, ח'מו ל'יה ד'הה ב'כי ול'בתר ח'י'ך ראו אותו שהיה בוכה ואחר כך שוחק, א'ד'ה'כי ד'מ'ך בתוך כך נדרם, וחשבו שמת, א'מרו יום ש'בת הוא, וא'סור ל'ט'ל'ט'לו, ו'ט'ר'חא או'ח'רא ל'א א'צ'ט'ר'יך ו'ט'ר'חא אחרת ל'ט'ל'ט'לו על ידי כזר ותנינוק אינה צריכה, כי היה מונח בבית, ש'ב'ק'ו'הו לכן עזבוהו והלכו להם [וכו'].

עד ד'הו' ית'בי בעוד שהחכמים היו יושבים בחוץ, ר'בי ח'ל'ק'י'ה ה'ה ג'בה, ח'מא ל'יה ד'א'ה'דרו ד'מ'עין על אנפוי וחוקא בפומ'יה רבי חלקיה

עַל אֲנָפוּי, וְחוּקָא בְּפּוּמִיָּה, קָרָא לִיה לְרַבִּי יוֹחָנָן וּלְחִבְרִיָּא,
חֲמוּנִיָּה בְּדַמְעִין עַל אֲנָפוּי, וְחוּקָא בְּפּוּמִיָּה, אָמְרוּ וְדָאֵי לֹא מִית.

יְתָבוּ, וְלֹא שָׁבְקוּ בַּר נֶשׁ לְמַקְרַב גְּבִיָּה, בְּרַמְשָׁא אֶפְתַּח עֵינָיו,
שָׁאֵל מֵיָּא לְמִשְׁתִּי, קָרִיבֹון לְגִבְיָה רַבִּי יוֹחָנָן (וְרַבֵּן), אָמַר
לוֹן, רַבּוּתִי, זִילוּ לְשָׁלוּם, לְמַחֵר תּוּבוּ לְגַבְּאִי, וְאִמָּא לְכוּן מָאִי
דְּחִמִּינָא, וּפְקִידוּ לִי לְהוֹדִיעַ לְחִבְרִיָּא.

דְּהִשְׁתָּא אֶצְטְרִיכְנָא לְאַתְקְנָא כָּל מַלְיָן דְּחִמִּינָא, וּבִהְיָא לִילִיָּא
דְּהוּינָא תַּמָּן, (עֲלָמָא אַחֲרָא) חֲמִינָא, וְלֹא יִדְעָנָא מָאִי
הוּי, אָמְרוּ לְבִיתִי דִּלָּא יְקָרְבוּן לְגַבְּאִי, וְלֹא יִהְיָ בַּר נֶשׁ הֶכָּא.

מתוך מדבש

נשאר להיות אצלו, וראה אותו שחזרו דמעות על פניו ושחוק נראה בפיו, קָרָא
לִיה לְרַבִּי יוֹחָנָן וּלְחִבְרִיָּא קָרָא לְרַבִּי יוֹחָנָן וּלְחִבְרִיָּא, ואמר להם חֲמוּנִיָּה
בְּדַמְעִין עַל אֲנָפוּי וְחוּקָא בְּפּוּמִיָּה ראיתי אותו בדמעות על פניו ושחוק
בפיו, אָמְרוּ וְדָאֵי לֹא מִית אמרו ודאי שלא מת.

יְתָבוּ הַחֲכָמִים יִשְׁבוּ שֶׁם, וְלֹא שָׁבְקוּ בַּר נֶשׁ לְמַקְרַב גְּבִיָּה ולא הניחו שום
אדם לקרב אליו, בְּרַמְשָׁא אֶפְתַּח עֵינָיו בערב פתח את עיניו, שָׁאֵל
מֵיָּא לְמִשְׁתִּי ובקש מים לשתות, קָרִיבֹון לְגִבְיָה רַבִּי יוֹחָנָן וְרַבֵּן קָרְבוּ אליו
רַבִּי יוֹחָנָן וְהַחֲכָמִים, אָמַר לוֹן רַבּוּתִי זִילוּ לְשָׁלוּם אמר להם רבותי עתה לכו
לשלום, לְמַחֵר תּוּבוּ לְגַבְּאִי, וְאִמָּא לְכוּן מָאִי דְּחִמִּינָא וּפְקִידוּ לִי לְהוֹדִיעַ
לְחִבְרִיָּא למחר שובו אליו ואומר לכם מה שראיתי וציוו אותי להודיע להחברים.

דְּהִשְׁתָּא אֶצְטְרִיכְנָא לְאַתְקְנָא כָּל מַלְיָן דְּחִמִּינָא כי עתה אני צריך לסדר
ולחזור על כל הדברים שראיתי, וּבִהְיָא לִילִיָּא דְּהוּינָא תַּמָּן, עֲלָמָא
אַחֲרָא חֲמִינָא כי בזה הלילה שהייתי שם, עולם אחר ראיתי, וְלֹא יִדְעָנָא
מָאִי הוּי ואיני יודע מה הוא, וכן אָמְרוּ לְבִיתִי דִּלָּא יְקָרְבוּן לְגַבְּאִי אמרו
לבני ביתי שלא יקרבו אלי, וְלֹא יִהְיָ בַּר נֶשׁ הֶכָּא ולא יהיה שום אדם כאן.

אֲזָלוּ פִּלְהוּ, וְרַבִּי יוֹחָנָן אֲשַׁתָּאֵר תַּמָּן, וְלֹא קָרִיב גִּבְהָ פֶּלֶה הָהוּא לִילִיָּא.

פֶּד הָוָה נָהִיר יוֹמָא, חֲמוּנִיָּה דִּהְוָה מִשְׁתַּעֲי, וּבְכִי, וְלֹא יָדְעִי מִיָּדִי, קָם וַיְתִיב, וְקָרָא לִיה לְרַבִּי יוֹחָנָן, אָמַר לִיה, מָאִי חֲמִית, אָמַר, מַעְלָמָא אַחְרִינָא אֲתִינָא, וְאַעֲלִנָּא תַּמָּן וְלֹא יָהֲבִי לִי רְשׁוּתָא לְגַלְאָה מִיָּדִי, אָלָא לָךְ וּלְחַבְרָךְ, וְאָמַר לוֹן מָאִי דִּחְמָא.

אָמַר לִיה לְרַבִּי יוֹחָנָן, אַתְקִין מִילָךְ, וְזִיל לְכוּרְסָךְ דְּאַתְקִינוּ לָךְ, דִּהָא תְּרִיסַר מִן חַבְרֵיָּא יִיתוּן בְּגִינָךְ, וְאַנָּא חֲמִינָא מַה דִּלָּא יָהֲבוּ לִי

מתוך מדבש

אֲזָלוּ פִּלְהוּ הִלְכוּ כָל הַחֲכָמִים, וְרַבִּי יוֹחָנָן אֲשַׁתָּאֵר תַּמָּן וּרְק רַבִּי יוֹחָנָן נִשְׁאָר שֵׁם אֶצֶל רַבִּי כְרוּסְפַדָּאי, וְלֹא קָרִיב גִּבְהָ פֶּלֶה הָהוּא לִילִיָּא אֲבָל לֹא קָרַב אֵלָיו כָּל אוֹתוֹ הַלֵּילָה.

פֶּד הָוָה נָהִיר יוֹמָא כְּשֶׁהָאִיר הַיּוֹם וּבָאוּ לִפְנֵי הַחֲבֵרִים, חֲמוּנִיָּה דִּהְוָה מִשְׁתַּעֲי וּבְכִי רָאוּהוּ שֶׁהִיָּה מְדַבֵּר וּבּוֹכָה, וְלֹא יָדְעִי מִיָּדִי אֲבָל לֹא הָיוּ יוֹדְעִים שׁוּם דָּבָר עִם מִי הוּא מְדַבֵּר וּלְמָה בּוֹכָה, אַחֵר כֵּךְ קָם וַיְתִיב וְקָרָא לִיה לְרַבִּי יוֹחָנָן קָם רַבִּי כְרוּסְפַדָּאי וַיֵּשֶׁב וְקָרָא אֶת רַבִּי יוֹחָנָן בְּפִרְטוֹת, אָמַר לִיה שָׁאֵל רַבִּי יוֹחָנָן מִמֶּנּוּ, מָאִי חֲמִית מַה רָאִית לְמַעְלָה, אָמַר לוֹ מַעְלָמָא אַחְרִינָא אֲתִינָא מַעֲוֹלָם אַחֵר בְּאַתִּי, וְאַעֲלִנָּא תַּמָּן וְלֹא יָהֲבִי לִי רְשׁוּתָא לְגַלְאָה מִיָּדִי וּנְכַסְתִּי שֵׁם, וְלֹא נִתְּנוּ לִי רְשׁוֹת לְגַלוֹת שׁוּם דָּבָר מַה שְּׂרָאִיתִי שֵׁם, אָלָא לָךְ וּלְחַבְרָךְ דִּהֵינּוּ לְחֲכָמִים שֶׁהֵם הַחֲבֵרִים, וְאָמַר לוֹן מָאִי דִּחְמָא וּרַבִּי כְרוּסְפַדָּאי אָמַר וּגִילָה לָהֶם מַה שְּׂרָאָה לְמַעְלָה, (בְּסִפְר אֹר יִקָּר כֶּתֶב הַמְּגִילָה, "וְלֹא נִתְּנוּ הַדְּבָרִים לְכָתוּב כִּי לֹא הִכָּל רָאוּיִם לְקִרְוָתָם").

אָמַר לִיה רַבִּי כְרוּסְפַדָּאי לְרַבִּי יוֹחָנָן, אַתְקִין מִילָךְ הִתְקַן עֲנִינִךְ, ר"ל צוּ לְבֵיתְךָ כִּי הִגִּיעַ זְמַן פְּטִירְתְּךָ מִן הָעוֹלָם, וְזִיל לְכוּרְסָךְ דְּאַתְקִינוּ לָךְ וְאַחֵר כֵּךְ לֵךְ לְכַסֵּאךָ שֶׁהִתְקִינוּ לָךְ בְּגַן עֵדֶן, דִּהָא תְּרִיסַר מִן חַבְרֵיָּא יִיתוּן בְּגִינָךְ כִּי י"ב נִשְׁמוֹת מִן הַחֲבֵרִים יָבֹאוּ בְּשִׁבְלֶיךָ לְקַבֵּל פָּנֶיךָ, וְאַנָּא חֲמִינָא

רְשׁוֹ לְגַלְאָה, וְחֻמִּינָא מְאִינוֹן חֲבֵרְיָא, דְּאֶתְקִיִּים תַּלְמוּדֵיהוּ בִּידֵיהוּ.

(וְחֻמִּית) בַּהֲהוּא אֲתֵר דְּמִלְכָּא מְשִׁיחָא תַמָּן, וְשִׁמְעֵנָא פְּרוּזָא פְּרִיז
בְּכָל יוֹמָא, זָפֵאִין אִינוֹן (חֲבֵרְיָא) דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרִיתָא,
וְאִינוֹן דְּמִזְפִּין לָהּ לְאַחֲרָנִין, וְאִינוֹן דְּמַעֲבִירִין עַל מְדוּתֵיהוּ.

חֻמִּיתוֹן כֹּד הָוִינָא בְּכִי וְחִיָּה, רְשׁוּתָא אֶתְיָהִיב לְמִלְכָּא הַמּוֹת
לְאִיִּיתִי יְתִי, וְחֻמִּינָא שְׂכִינְתָּא לְגַבִּי, וְלֹא שְׂבָקִי לִיָּה,
וְעַל דָּא בְּכִינָא מִמִּלְכָּא הַמּוֹת, וְחִיָּכִית כֹּד חֻמִּינָא שְׂכִינְתָּא דְּלֹא
שְׂבָקִי לִיָּה, וְחֻמִּינָא עַד דְּנִטְלָן לִי לְבִי דִּינָא דְּתַמָּן.

מתוך מדבש

מַה דְּלֹא יָהֲבוּ לִי רְשׁוֹ לְגַלְאָה וְאִנִּי רֵאִיתִי לַמַּעֲלָה מַעֲלָת נִשְׁמַתָּךְ מַה שְּׁלֹא
נִתְּנוּ לִי רְשׁוֹת לְגָלוּת, וְחֻמִּינָא מְאִינוֹן חֲבֵרְיָא דְּאֶתְקִיִּים תַּלְמוּדֵיהוּ
בִּידֵיהוּ וְעוֹד רֵאִיתִי שֵׁם מֵאוֹתָם הַחֲבֵרִים שְׁנֵתִיקִים תַּלְמוּדָם בִּידֵיהֶם.

(ס"ג סמ"ק) וְאֵלִין רִישָׁא מְלִין דְּאָמַר אֵלּוּ הֵם רֵאשֵׁי הַדְּבָרִים שְׁאֵמַר לַהַחֲבֵרִים
שְׁנֵיתָן רְשׁוֹת לְגָלוּתָם גַּם לְאַחֲרִים, וְהֵינּוּ חֻמִּיתִי תַמָּן בַּהֲהוּא אֲתֵר דְּמִלְכָּא מְשִׁיחָא
תַמָּן רֵאִיתִי שֵׁם בְּאוֹתוֹ הַמְּקוֹם שְׁמֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ נִמְצָא שֵׁם, וְשִׁמְעֵנָא פְּרוּזָא פְּרִיז בְּכָל
יוֹמָא וְשִׁמְעֵנִי כְרוּז הַמְּכָרִיז בְּכָל יוֹם, זָפֵאִין אִינוֹן חֲבֵרְיָא דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרִיתָא
אֲשֶׁרִי לַהַחֲבֵרִים הַעוֹסְקִים בְּתוֹרָה, וְאִינוֹן דְּמִזְפִּין לָהּ לְאַחֲרָנִין וְאוֹתָם הַצַּדִּיקִים
הַמְּזַכִּים אֶת אֲחֵרִים, וְאִינוֹן דְּמַעֲבִירִין עַל מְדוּתֵיהוּ וְאוֹתָם הַמַּעֲבִירִים עַל מְדוּתֵיהֶם.

וְאֵמַר רַבִּי כְּרוֹסְפֵּדָאִי לַחֲכָמִים חֻמִּיתוֹן כֹּד הָוִינָא בְּכִי וְחִיָּה רֵאִיתָם כִּשְׁהִיִּיתִי
בּוֹכָה וְשׁוֹחֵק, הָעֵנִין הִיָּה כִּי רְשׁוּתָא אֶתְיָהִיב לְמִלְכָּא הַמּוֹת לְאִיִּיתִי
יְתִי כִּבְר נִיתְּנָה רְשׁוֹת לְמִלְכָּא הַמּוֹת לְהַבִּיא אוֹתִי, וְחֻמִּינָא שְׂכִינְתָּא לְגַבִּי
וְלֹא שְׂבָקִי לִיָּה וְרֵאִיתִי אֶת הַשְּׂכִינָה אֲצִלִּי וְלֹא הִנִּיחָה אֶת הַמִּלְכָּא הַמּוֹת שִׁיקָה
אוֹתִי, וְעַל דָּא בְּכִינָא מִמִּלְכָּא הַמּוֹת וְעַל כֵּן בְּכִיתִי מִפְּחוּד הַמִּלְכָּא הַמּוֹת,
וְחִיָּכִית כֹּד חֻמִּינָא שְׂכִינְתָּא דְּלֹא שְׂבָקִי לִיָּה וְשִׁמְחֵתִי כִּשְׁרֵאִיתִי אֶת
הַשְּׂכִינָה שְׁלֹא הִנִּיחָה אֶת מִלְכָּא הַמּוֹת לִיקָח אוֹתִי, (ס"ג סמ"ק) עַד דְּנִטְלָן לִי
לְבִי דִּינָא דְּתַמָּן עַד שְׁלַקְחוּ אוֹתִי לְבֵית דִּין אֲשֶׁר שֵׁם.

וְחַמִּינָא כַּמָּה חֲיִילִין וּמִשְׁרַיִין תַּמָּן, כּוֹלְהוּ מִתְעַסְקִין בְּדִינִין
דְּעֻלְמָא, וּבְרָאשֵׁיהוֹן סַנְדְּלָפוֹ"ן מְאָרִיָּה דְאַנְפִּין, דְּמִקְשָׁר
קִשְׁרִין לְמְאָרִיָּה, וְחַד פְּרוּכְתָּא פְּרִיסָא עֲלוּי, וְכָל חֵילִיָּה דְשָׁמְיָא
תַּחַת יְדוּי, וְלֹא אֶתְיָהִיב לִי רְשׁוּתָא לְמִיקָרֵב לְמִיחַמִּיָּה.

וְחַמִּינָא בִּי דִינָא, וְכַמָּה סָרְכִין מִמֶּנָּן קַמִּיָּהוּ, מִנְהוֹן סְנִיגוֹרִין
עַל בְּנֵי עֻלְמָא, וּמִנְהוֹן קְטִיגוֹרִין, נְטָלוּ וְקָרִיבוּ לִי
גְבִיָּהוּ, וְחַמִּינָא תַּמָּן סְגִיָּאִין מִן חֲבֵרִיָּא.

אָמְרוּ לִיָּה לְמַלְאָךְ הַמּוֹת, מַה סְטָקוֹרָא דְדִין גָּבֶךְ (נ"א מַה דִּין
מִן בְּנֵי עֻלְמָא גָּבֶךְ), אָמַר לָהּ, דִּי לֹא שְׁבִיקוּ לִי לְמִיָּתִיָּה,
וְקָרִיבְנָא לִיָּה לְדִינָא.

מתוך מדבש

וְחַמִּינָא כַּמָּה חֲיִילִין וּמִשְׁרַיִין תַּמָּן וּרְאִיתִי כַּמָּה צְבָאוֹת וּמַחֲנוֹת מְלָאכִים שִׁישׁ
שֵׁם, כּוֹלְהוּ מִתְעַסְקִין בְּדִינִין דְּעֻלְמָא כּוֹלֵם הֵי עוֹסְקִים בְּמִשְׁפָּטִים שֶׁל
הָעוֹלָם הַזֶּה, וּבְרָאשֵׁיהוֹן סַנְדְּלָפוֹ"ן מְאָרִיָּה דְאַנְפִּין דְּמִקְשָׁר קִשְׁרִין לְמְאָרִיָּה
וּבְרָאשֵׁיהֶם עֶמֶד הַמֶּלֶאךָ סַנְד"ל שֶׁר הַפְּנִים הַקּוֹשֵׁר קִשְׁרִים לְקוֹנּוֹ, וְחַד פְּרוּכְתָּא פְּרִיסָא
עֲלוּי וּפְרוּכַת אַחַת פְּרוּשָׁה עֲלוּי וּמִקַּפַּת אוֹתוֹ מַחֲמַת כְּבוֹדוֹ, שֶׁלֹּא כָל אֶחָד יוֹכֵל לְהִתְקַרֵּב
אֵלָיו וּלְרְאוֹתוֹ, וְכָל חֵילִיָּה דְשָׁמְיָא תַּחַת יְדוּי וְכָל צֶבֶא הַשָּׁמַיִם הֵם תַּחַת יְדוּי, וְלֹא
אֶתְיָהִיב לִי רְשׁוּתָא לְמִיקָרֵב לְמִיחַמִּיָּה וְלֹא נִיתְנָה לִי רְשׁוּת לְהִקָּרֵב אֵלָיו וּלְרְאוֹתוֹ.

וְחַמִּינָא בִּי דִינָא וְכַמָּה סָרְכִין מִמֶּנָּן קַמִּיָּהוּ וּרְאִיתִי אֶת הַבַּיִת דִּין וְכַמָּה
שְׂרִים מְמוּנִים לְפָנֵיהֶם, מִנְהוֹן סְנִיגוֹרִין עַל בְּנֵי עֻלְמָא יֵשׁ מֵהֶם
מְלִיצֵי יוֹשֵׁר עַל בְּנֵי הָעוֹלָם, וּמִנְהוֹן קְטִיגוֹרִין וִישׁ מֵהֶם מְקַטְרְגִים הַמְּלַמְּדִים
חֹבֶבָה, נְטָלוּ וְקָרִיבוּ לִי גְבִיָּהוּ לְקַחוּ אוֹתִי וְקָרְבוּ אוֹתִי אֵלֵיהֶם, וְחַמִּינָא תַּמָּן
סְגִיָּאִין מִן חֲבֵרִיָּא וּרְאִיתִי שֵׁם בְּבֵית דִּין שֶׁל מַעֲלָה הִרְבָּה דִּינִים מִן הַחֲבֵרִים.

אָמְרוּ לִיָּה הַמְּמוּנִים לְמַלְאָךְ הַמּוֹת, מַה דִּין מִן בְּנֵי עֻלְמָא גָּבֶךְ מִי זֶה מְבִי
הָעוֹלָם אֲצִלְךָ, אָמַר לָהּ אִמֵּר לָהֶם דִּי לֹא שְׁבִיקוּ לִי לְמִיָּתִיָּה, וְקָרִיבְנָא
לִיָּה לְדִינָא זֶה הוּא שְׂאִין מְנִיחִים אוֹתִי לְהַבְיֹאוּ, לִכֵּן אֲנִי מְקָרֵב אוֹתוֹ לְדִין.

אמר להו, דיינו דיניה, שביקו לי למיתב, וקריבו לי לדינא קמי תלת סנהדרין דלידינו דיני, ושמעית דקמו תלת סהדין, ואמרו תלת זמנא, מצאנו כופר מצאנו כופר, ואזהרו עלי על (ואסחידו עלי) דאעברנא (תדיר) על מדותי, אתעסקו בדיני כל ההוא יומא דחמיתון דדמיכנא, ועבדו חשבון יומין ושנין דילי, ואשתפחו תדיר שלימין.

ועל דאעברנא על מדותי תדיר שבקו דיני, ולא יכלו לי למידן בהאי, עד דסליקו דינאי לאתר אחרא, ולא ידענא לאן אתר.

מתוק מדבש

אמר להו אמר המלאך המות להבית דין, דינו דיניה דונו את דינו של רבי כרוספדאי, שביקו לי למיתב והניחו אותי לשבת, וקריבו לי לדינא קמי תלת סנהדרין דלידינו דיני וקריבו אותי לדין לפני ג' סנהדרין שידונו בדיני, ושמעית דקמו תלת סהדין ושמעתי שקמו ג' עדים, ואמרו תלת זמנא ואמרו ג' פעמים מצאנו כופר מצאנו כופר מצאנו עליו זכויות שיכפרו בעדו, וינצל מיד המלאך המות, ואסחידו עלי דאעברנא תדיר על מדותי והעידו עלי שתמיד עברתי על מדותי (כמובא במס' חגיגה (דף ס"ו ע"ב), כי מי שמעביר על מדותיו מוסיפים לו שנות חיים), אתעסקו בדיני כל ההוא יומא דחמיתון דדמיכנא ועסקו בדיני כל היום ההוא כשראיתם שישנתי, ועבדו חשבון יומין ושנין דילי ועשו חשבון הימים והשנים שלי, ואשתפחו תדיר שלימין ונמצאו תמיד שלימים ומלאים מתורה ועבודה.

ועל דאעברנא על מדותי תדיר שבקו דיני ובעיקר לפי שעברתי תמיד על מדותי עזבו את הדין, ולא יכלו לי למידן בהאי ולא יכלו לידון אותי בדבר זה, ולא פסקו כלום, עד דסליקו דינאי לאתר אחרא עד שהעלו את דיני למקום אחר לבית דין יותר גדול, ולא ידענא לאן אתר ולא ידעתי לאיזה מקום.

וְאַתִּיא מִן דִּינָא לְשִׁבְקָא לִי, וְלִמְיָהב לִי זִימְנָא, לְאַשְׁלָמָא
תְּלִמוּדָא בְּהָא עֲלָמָא, דְּעַדִּין לָא גְמִירְנָא לִיה.

מאמר נידון על שגרים מניעת הבושה מחבירו

אָמְרוּ לִיה, קוּם רַבִּי, זַפָּא חוּלְקָךְ, קוּם, בְּגִינְךָ חֲמִינְךָ
וְזַכִּינְךָ לְכֻמָּה סְתָרִין עֲלָאִין, כְּמָה חֲדוּה אַחֲזִיו לָךְ,
כְּד יִהְיֻ רְשׁוּ לְגַלְאָה לָךְ כָּל מָה דְּאַתָּ בְּעִי, רִישׁ מְתִיבְתָּא
עֲלָאָה נָפֶק לְגַבְזָךְ, וְאָמַר שְׁאִילוּ בְּשִׁלְמִיה דְּבֵר יוֹחָאִי, אַתְרִיה

מתוק מדבש

וְאַתִּיא מִן דִּינָא לְשִׁבְקָא לִי וְכַא אֵלִי פֶסֶק הָדִין לַעֲזוֹב אוֹתִי בְּזֵה הָעוֹלָם,
וְלִמְיָהב לִי זִימְנָא לְאַשְׁלָמָא תְּלִמוּדָאִי בְּהָאִי עֲלָמָא וְלַתֵּת לִי זִמְנָא שְׁאֲחִיה
עַד שְׁאוּכַל לְהַשְׁלִים אֶת תְּלִמוּדִי בְּעוֹלָם הַזֶּה, (ה"ג ס"ח"ק) עַד דְּגְמִירְנָא לִיה
בְּשִׁלְמוֹ עַד שְׁאֲגִמּוֹר אוֹתוֹ בְּשִׁלְמוֹת.

מאמר "נידון על שגרים מניעת הבושה מחבירו", בו יבואר שהמלאך
מט"ט ראש הישיבה של מעלה ביקש מהשלוחים שלו לשאול בשלום
הרשב"י זי"ע, ושמוקומו מוכן לו בגן עדן ואין מי שיוכל להתקרב אליו שם.

(מקור המאמר צוהר פרשת שלח דף קסז ע"א-ע"ב, וצנצאורינו כרך יג עמ' קלח-קלז)

אָמְרוּ לִיה הַשְׁלִיחִים [מִיִּשְׁיבָה שֶׁל מַעְלָה לְרִשְׁב"י], קוּם רַבִּי, זַפָּא חוּלְקָךְ,
קוּם עֲמוּד רַבִּי אֲשֶׁרִי חֲלַקְךָ, עֲמוּד, בְּגִינְךָ חֲמִינְךָ וְזַכִּינְךָ לְכֻמָּה סְתָרִין
עֲלָאִין בְּשִׁבְלִיךְ רַאִינוּ וְזַכִּינוּ לְכֻמָּה דְּבָרִים נִסְתָּרִים וְעֲלִיוֹנִים, כְּמָה חֲדוּה אַחֲזִיו
לָךְ כְּמָה שְׁמַחָה הִרְאוּ וְגִרְמוּ לָנוּ, כְּד יִהְיֻ רְשׁוּ לְגַלְאָה לָךְ כָּל מָה דְּאַתָּ
בְּעִי כְּשִׁנְתָנוּ לָנוּ רְשׁוֹת לְגִלוֹת לָךְ כָּל מָה שְׁאַתָּה רֹצֵה וּמִבְקֵשׁ, רִישׁ מְתִיבְתָּא
עֲלָאָה נָפֶק לְגַבְזָךְ רַאשׁ הַיִּשְׁיבָה הָעֲלִיוֹנָה שְׁהוּא מִט"ט (ע"י מ"ק"מ) יֵצֵא אֵלֵינוּ,
וְאָמַר לָנוּ, שְׁאִילוּ בְּשִׁלְמִיה דְּבֵר יוֹחָאִי שְׁאִילוּ בְּשִׁלְמוֹ שֶׁל בֵּר יוֹחָאִי,

דְּבַר יוֹחָאֵי הָא פֻּנּוּ לִיה מִפְּמָה יוֹמִין, לִית מֶאֶן דִּיקָרְב
לְגַבִּיּה, זָפָאָה אִיהוּ.

רַבִּי רַבִּי, פֶּד פֶּרְחָנָא מִגְבָּךְ (בְּגִינָךְ), עֲאֻלָּנָא וְחִמִּינָא כָּל בְּנֵי מְתִיבְתִּי
דְּהָא מִתְּפַנְפִּי לְגוּ הִיכְלָא חֲדָא דְּמָשִׁיחַ תַּמָּן, וְדִינֵנוּ דִּינָא
דְּהָהוּא בַּר נָשׁ דְּקָאִים עַל פְּתַחָא, שְׁמִיָּה לִית לָן רִשּׁוּ לְגַלְאָה,
אֲצַטְעַר רַבִּי שְׁמַעוֹן עַל דָּא, אָמְרוּ לִיה, לֹא תַצְטַעַר רַבִּי עַל דָּא,
אֲנִתְּ תַדַּע בְּדָא לִילְיָא בְּחַלְמָךְ, אָבֵל דִּינָא דִּינֵנוּ עֲלִיָּה, דְּגִזּוּר מָשִׁיחַ
דְּלֵהוּי הָהוּא בַּר נָשׁ לְבַר בְּהָהוּא צַעְרָא אַרְבַּעִין יוֹמִין, לְסוּף
אַרְבַּעִין יוֹמִין יַצְעֲרוֹן לִיה בְּדִינָא בְּצַעְרָא דְּגִיָּהֲנָם שְׁעָתָא וּפְלָגָא.

מתוק מדבש

שגדולתו נודעת למעלה, כי אֲתַרִּיָּה דְּבַר יוֹחָאֵי הָא פֻּנּוּ לִיה מִפְּמָה יוֹמִין
מקומו של בר יוחאי בגן עדן פנו לו והכינו אותו זה כמה ימים, לִית מֶאֶן
דִּיקָרְב לְגַבִּיּה, זָפָאָה אִיהוּ ואין מי שיוכל להתקרב אליו, אשרי לו.

רַבִּי רַבִּי, פֶּד פֶּרְחָנָא מִגְבָּךְ רַבִּי רַבִּי, כַּשְׁפָּרְחָנוּ מֵאֲצֻלְךָ, עֲאֻלָּנָא וְחִמִּינָא
כָּל בְּנֵי מְתִיבְתִּי דְּהָא מִתְּפַנְפִּי לְגוּ הִיכְלָא חֲדָא דְּמָשִׁיחַ תַּמָּן נִכְנַסְנוּ
וראינו שכל בני הישיבה נתאספו להיכל אחד שמשִׁיחַ שם, וְדִינֵנוּ דִּינָא דְּהָהוּא
בַּר נָשׁ דְּקָאִים עַל פְּתַחָא וּדְנוּ דִּינוּ שֶׁל אוֹתוֹ הָאָדָם שְׁעַמַּד אֲצֻל הַפֶּתַח,
שְׁמִיָּה לִית לָן רִשּׁוּ לְגַלְאָה אֵת שְׁמוֹ אֵין לָנוּ רִשּׁוֹת לַגְלוּת לָךְ, לִכֵּן אֲצַטְעַר
רַבִּי שְׁמַעוֹן עַל דָּא נִצְטַעַר רַבִּי שְׁמַעוֹן עַל זֶה, כִּי רָצָה לַדַּעַת מִי הוּא שְׁנַעֲנַשׁ
כְּדֵי לְהַתְפַּלֵּל עֲלָיו, אָמְרוּ לִיה הַשְׁלִיחִים, לֹא תַצְטַעַר רַבִּי עַל דָּא לֹא תַצְטַעַר
רַבִּי עַל זֶה, אֲנִתְּ תַדַּע בְּדָא לִילְיָא בְּחַלְמָךְ אֵתָּה תַדַּע שְׁמוֹ בּוּזָה הַלִּילָה
בַּחֲלוּמָךְ, אָבֵל דִּינָא דִּינֵנוּ עֲלִיָּה אֲבֵל אֵת הַדִּין כִּבְר גִּזּוּר עֲלָיו, דְּגִזּוּר מָשִׁיחַ
דְּלֵהוּי הָהוּא בַּר נָשׁ לְבַר בְּהָהוּא צַעְרָא אַרְבַּעִין יוֹמִין שְׁגִזּוּר מִשִּׁיחַ עֲלָיו
שִׁיחָה אוֹתוֹ הָאָדָם בַּחוּץ בְּצַעַר הַזֶּה אַרְבַּעִים יוֹם, לְסוּף אַרְבַּעִין יוֹמִין יַצְעֲרוֹן
לִיה בְּדִינָא בְּצַעְרָא דְּגִיָּהֲנָם שְׁעָתָא וּפְלָגָא וּלְסוּף אַרְבַּעִים יוֹם יַצְעֲרוּ אוֹתוֹ
בְּדִין צַעַר הַגִּיָּהֲנָם שְׁעָה וּמִחְצָה, וְאַחֵר כֵּךְ יִתְּנוּ לוֹ הַרְשׁוֹת לְהַכְנֵס לְגַן עֵדֶן.

וְכָל דָּא, בְּגִין דְּיוֹמָא חָדָא חַד מִן חֲבֵרִיא הָהּ פְּרִישׁ מְלִין דְּאוֹרֵייתָא, פֻּד מָטָא לְחַד מְלָה, יָדַע הָאִי פֻר נָשׁ דְּיִתְפָּשֵׁל בֵּיהּ, וְאָמַר לְחֲבֵרִיא שְׁתּוּקוּ לָא תִימְרוּן מְדִי, וּבְגִין דְּשְׁתִּיקוּ חֲבֵרִיא, אִתְפָּשֵׁל בְּהָהּ מְלָה, וְאִכְסִיף, וְהָהּ פְּסוּפָא דְגָרִים הָאִי פֻר נָשׁ, דְּיִנֵּין לִיהּ בְּהָאִי דִּינָא קְשִׁיא, בְּגִין דְּלֹא בְּעִי קְדָשָׁא בְּרִין הוּא לְשִׁבְקָא חוּבָא דְּאוֹרֵייתָא אֲפִילוּ כְּמָלָא נִימָא.

מתוק מדבש

וְכָל דָּא וְכָל זֶה הָעוֹנֵשׁ נִגְזַר עֲלֵיו, בְּגִין דְּיוֹמָא חָדָא חַד מִן חֲבֵרִיא הָהּ פְּרִישׁ מְלִין דְּאוֹרֵייתָא לְפִי שְׁבַאחַד מִן הַיָּמִים, הִיא אֶחָד מִן הַחֲבֵרִים מִפְּרֵשׁ דְּבֵרֵי תוֹרָה, פֻּד מָטָא לְחַד מְלָה יָדַע הָאִי פֻר נָשׁ דְּיִתְפָּשֵׁל בֵּיהּ וְכִשְׁהִיגֵעַ לְדִבְרֵי אֶחָד יָדַע זֶה הָאָדָם שִׁיכְשֵׁל בּוֹ, כְּלוּמַר שְׁלֹא יָדַע אוֹתוֹ, וְאָמַר לְחֲבֵרִיא שְׁתּוּקוּ לָא תִימְרוּן מְדִי וְאָמַר לְהַחֲבֵרִים שְׁתּוּקוּ וְלֹא תִאמְרוּ לוֹ דִּבְרֵי, וּבְגִין דְּשְׁתִּיקוּ חֲבֵרִיא אִתְפָּשֵׁל בְּהָהּ מְלָה, וְאִכְסִיף וְלִפִּי שְׁשִׁתּוּקוּ הַחֲבֵרִים נִכְשֵׁל בְּדִבְרֵי הָהּ, וְנִתְבִּישׁ, וְהָהּ פְּסוּפָא דְגָרִים הָאִי פֻר נָשׁ וּבִשְׁבִיל זֶה הַבוּשָׁה שְׁגָרָם אוֹתוֹ הָאָדָם, דְּיִנֵּין לִיהּ בְּהָאִי דִּינָא קְשִׁיא דְּנוֹ אוֹתוֹ בְּדִין הַקְּשָׁה הַזֶּה, בְּגִין דְּלֹא בְּעִי קְדָשָׁא בְּרִין הוּא לְשִׁבְקָא חוּבָא דְּאוֹרֵייתָא אֲפִילוּ כְּמָלָא נִימָא לְפִי שְׁאִין הַקְּב"ה רוּצָה לְעֻזּוֹב וּלְוֹתֵר עַל עוֹן שֶׁל הַמְּבֹזָה תִּלְמִיד חָכֵם הָעוֹסֵק בְּתוֹרָה אֲפִילוּ כְּמָלָא שְׁעֵרָה.

מאמר "המשפיל גאותו ורצונו היצה"ר מתהפך לו לעבד", בו יבואר שהאדם המסלסל בשערו ומינפה את עצמו, היצר הרע מחטיו ומביאו לידי גאווה, עד שהיצר מתנאה עליו ומושכו לגיהנם.

(מקור המאמר זוהר פרשת ושלח דף קסו ע"א-ע"ב, ונצי"אורינו כרך ג עמ' תקג-תקד)

פ"י הפסוק המובא להלן, טוב נקלה ועבד לו יותר טוב למי שנוהג קלות בעצמו והוא עבד לעצמו לעשות מלאכתו להתפרנס בו, ממתכבד וחסר לחם ממי שמחזיק את עצמו למכובד ובוש לעבוד עבודתו ובעבור זה יחסר לחמו. (מלודות)

מאמר המשפיל גאותו ורצונו היצה"ר מתהפך לו לעבד

וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים, רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאַמֵּר, (משלי יב ט) טוֹב נִקְלָה וְעֶבֶד לוֹ, מִמֶּתְכַבֵּד וַחֲסֹר לֶחֶם, הָאִי קָרָא עַל יֵצֵר הָרָע אֶתְמַר, בְּגִין דְּאִיהוּ מְקַטְרָגָא תְּדִיר לְגַבֵּי בְּנֵי נָשָׂא, וַיֵּצֵר הָרָע אִיהוּ אֲרִים לִבִּיהּ וַרְעוּתִיהּ דְּבַר נָשׁ בְּגִאּוּתָא, וְאֶזִּיל אֲבַתְרִיהּ מִסְלִסְל שְׁעָרֶיהּ וּבְרִישִׁיהּ, עַד דְּאִיהוּ אֲתַגָּאִי עָלֶיהּ וּמְשִׁיף לִיהּ לַגִּיהֶנֶם, אָכֵל טוֹב נִקְלָה הֵהוּא דְּלֹא אֶזִּיל אֲבַתְרִיהּ דִּיֵּצֵר הָרָע, וְלֹא אֲתַגָּאִי כָּלֵל, וּמֵאִיף רוּחִיהּ וְלִבִּיהּ וַרְעוּתִיהּ לְגַבֵּי קֳדָשָׁא בְּרִיף הוּא, וּכְדִין הֵהוּא יֵצֵר הָרָע מִתְהַפֵּךְ לְעֶבֶד לוֹ, דְּלֹא יָכִיל לְשַׁלְטָאָה עָלּוּי, וְהֵהוּא בַּר נָשׁ שְׁלִיט עָלּוּי, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (בראשית ד' י) וְאַתָּה תִּמְשָׁל בּוֹ.

מתוך מדבש

וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים כְּדִי לִפְרֹשׁ פְּסוּק זֶה, רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאַמֵּר הַקְדִּים לִפְרֹשׁ מִשְׁכ״ט טוֹב נִקְלָה וְעֶבֶד לוֹ מִמֶּתְכַבֵּד וַחֲסֹר לֶחֶם, הָאִי קָרָא עַל יֵצֵר הָרָע אֶתְמַר פְּסוּק זֶה נֹאמַר עַל הַיֵּצֵר הָרָע, בְּגִין דְּאִיהוּ מְקַטְרָגָא תְּדִיר לְגַבֵּי בְּנֵי נָשָׂא לִפִּי שֶׁהוּא מְקַטְרֵג וְלוֹחֵם תָּמִיד עִם בְּנֵי אָדָם וְרוּצָה לְהַחֲטִיאֵם, וַיֵּצֵר הָרָע אִיהוּ אֲרִים לִבִּיהּ וַרְעוּתִיהּ דְּבַר נָשׁ בְּגִאּוּתָא וַיֵּצֵר הָרָע מַגְבִּיהּ לְבוֹ וְרוּצוֹנוֹ שֶׁל הָאָדָם כְּגֹאוֹה, וְאֶזִּיל אֲבַתְרִיהּ מִסְלִסְל שְׁעָרֶיהּ וּבְרִישִׁיהּ וְהָאָדָם הוֹלֵךְ אַחֲרָיו מִסְלִסֵּל בְּשַׁעְרוֹ וּמִיפָּה אֶת רֹאשׁוֹ, עַד דְּאִיהוּ אֲתַגָּאִי עָלֶיהּ וּמְשִׁיף לִיהּ לַגִּיהֶנֶם עַד שֶׁהַיֵּצֵר הָרָע מִתְגַּאֵה עָלָיו וּמוֹשֵׁךְ אוֹתוֹ לַגִּיהֶנֶם. אָכֵל טוֹב נִקְלָה פִּירוּשׁ הֵהוּא דְּלֹא אֶזִּיל אֲבַתְרִיהּ דִּיֵּצֵר הָרָע וְלֹא אֲתַגָּאִי כָּלֵל זֶה שְׁאִינוֹ הוֹלֵךְ אַחֲרֵי הַיֵּצֵר הָרָע וְאִינוֹ מִתְגַּאֵה כָּלֵל, וּמֵאִיף רוּחִיהּ וְלִבִּיהּ וַרְעוּתִיהּ לְגַבֵּי קֳדָשָׁא בְּרִיף הוּא וּמִשְׁפִּיל רּוּחוֹ וּלְבוֹ וְרוּצוֹנוֹ אֶל הַקִּבְּ"ה, וּכְדִין הֵהוּא יֵצֵר הָרָע מִתְהַפֵּךְ לְעֶבֶד לוֹ דְּלֹא יָכִיל לְשַׁלְטָאָה עָלּוּי אֲזִי הַיֵּצֵר הָרָע מִתְהַפֵּךְ לוֹ לְעֶבֶד וְאִינוֹ יְכוּל לְשַׁלוּט עָלָיו, וְהֵהוּא בַּר נָשׁ שְׁלִיט עָלּוּי וְעוֹד שׁוֹה הָאָדָם שׁוֹלֵט עַל הַיֵּצֵר הָרָע כְּמָה דְּאֵת אָמַר וְאַתָּה תִּמְשָׁל בּוֹ פֶּרֶשׁ"י אִם תְּרוּצָה תִּתְּגַבֵּר עָלָיו.

מִמֶּתֶכֶּפֶד, כִּמָּה דְאֶמְרָן דְּאִיהוּ אוֹקִיר גְּרָמִיָּה מְסַלְסֵל בְּשַׁעְרֵיהָ
 אֶתְגָּאִי בְּרוּחִיָּה, וְאִיהוּ חֶסֶד לְחָם, חֶסֶד מְהִימְנוּתָא,
 כִּמָּה דַּאֲתָּ אָמַר (ויקרא כ"ב) לְחָם אֱלֹהֵי"ו וְגו', (שם פסוק ו') לְחָם
 אֱלֹהֵיהִ"ם הֵם מְקַרִּיבִים וְגו'.

דְּכָר אַחֵר, טוֹב נִקְלָה (ועבד לו') דָּא יַעֲקֹב, דְּמֵאִיף רוּחִיָּה לְגַבִּיָּה
 דַּעֲשׂוּ, בְּגִין דְּלִבְתָּר לִיְהוּי עֶבֶד לו' וְיִשְׁלֹט עָלָיו, וְיִתְקַיֵּים בֵּיה
 (בראשית כ"ב) יַעֲבֹדוּף עַמִּים וְיִשְׁתַּחֲוּוּ לָף לְאוּמִּים וְגו', וְעַדִּין לֹא הָוָה
 זְמַנָּה כָּלֵל, אֲלֵא בְּגִין דְּסָלִיק לִיהָ יַעֲקֹב לְבָתֵּר יוֹמֵיָא, וְעַל דָּא הָוָה
 מִיד נִקְלָה, וּלְבָתֵּר הָהוּא דְּאִיהוּ מִתְכַּפֵּד יְהֵא עֶבֶד לו', הָהוּא דְּאִיהוּ
 חֶסֶד לְחָם, יְהֵא עֶבְדָּא לְהָהוּא דִּיְהָבוּ לִיהָ רוּב דְּגֵן וְתִירוּשׁ.

מתוק מדבש

מִמֶּתֶכֶּפֶד פִּירוּשׁוֹ כִּמָּה דְאֶמְרָן, דְּאִיהוּ אוֹקִיר גְּרָמִיָּה מְסַלְסֵל בְּשַׁעְרֵיהָ
 אֶתְגָּאִי בְּרוּחִיָּה כְּמוֹ שְׁאִמְרָנוּ שְׁהוּא מְכַבֵּד אֶת עֲצָמוֹ ע"י שְׁמַסְלֵל
 בְּשַׁעְרֵי וּמִתְגַּאֵה בְּרוּחוֹ, וְאִיהוּ חֶסֶד לְחָם פִּירוּשׁוֹ חֶסֶד מְהִימְנוּתָא חֶסֶד
 אִמּוּנָה, ר"ל חֶסֶד לו' הַשְׂרָאָה הַשְׁכִּינָה הַנִּקְרָאָה לְחָם, כִּמָּה דַּאֲתָּ אָמַר לְחָם
 אֱלֹהֵי"ו וְגו' וְעוֹד כְּתוּב לְחָם אֱלֹהֵיהִ"ם הֵם מְקַרִּיבִים וְגו' שְׁפִירוּשׁוֹ
 שֶׁעַל יְדֵי הַקְּרַבְנוֹת מְקַרְבִּים וּמַחֲבִירִים אֶת הַשְׁכִּינָה הַנִּקְרָאָה לְחָם אֶל ז"א [הַתְּפֹאֶרֶת].

דְּכָר אַחֵר עוֹד פִּירוּשׁ עַל מִשְׁכַּח טוֹב נִקְלָה, דָּא יַעֲקֹב דְּמֵאִיף רוּחִיָּה
 לְגַבִּיָּה דַּעֲשׂוּ זֶה נֹאמַר עַל יַעֲקֹב שֶׁהִשְׁפִּיל רוּחוֹ לִפְנֵי עֲשׂוֹ בְּתַחֲלִילָה וְנַעֲשֶׂה
 נִקְלָה לִפְנֵינוּ, בְּגִין דְּלִבְתָּר לִיְהוּי עֶבֶד לו' וְיִשְׁלֹט עָלָיו כִּי שֶׁאִח"כ יִהְיֶה
 עֲשׂוֹ לו' לַעֲבֹד וְיִשְׁלֹט עָלָיו, וְיִתְקַיֵּים בֵּיה וְיִתְקַיֵּימוּ בִיעֲקֹב הַבְּרִכוֹת שֶׁבְּרָכוּ
 אֲבִיו יַעֲבֹדוּף עַמִּים וְיִשְׁתַּחֲוּוּ לָף לְאוּמִּים וְגו' שֶׁכֵּן זֶה יִתְקַיֵּים לַעֲתִיד
 לְבוֹא, וְעַדִּין לֹא הָוָה זְמַנָּה כָּלֵל וְעַדִּין לֹא הִיא הַזְמַן שִׁיעֲקֹב יִשְׁלֹט עָלָיו,
 אֲלֵא בְּגִין דְּסָלִיק לִיהָ יַעֲקֹב לְבָתֵּר יוֹמֵיָא אֲלֵא לִפִּי שִׁיעֲקֹב סֹלֵק וְהִנִּיחַ
 אֵלּוֹ הַבְּרִכוֹת לְאַחֲרִית הַיָּמִים, וְעַל דָּא הָוָה מִיד נִקְלָה וְלִכְּנָן הִיא מִיד נִקְלָה
 לִפְנֵי עֲשׂוֹ, וּלְבָתֵּר הָהוּא דְּאִיהוּ מִתְכַּפֵּד יְהֵא עֶבֶד לו' וְאִח"כ עֲשׂוֹ שְׁהִיא
 מִחֲזִיק עֲצָמוֹ לְמַכּוּבֵּד יִהְיֶה עֶבֶד לַיעֲקֹב, וּמִפְּרֵשׁ הָהוּא דְּאִיהוּ חֶסֶד לְחָם עֲשׂוֹ

מאמר המקטין עצמו הקב"ה מגדילו

זָכָאָה אִיהוּ מֵאן דְּאֶזְעִיר גְּרָמִיָּה בְּהָאֵי עֲלָמָא, כְּמָה אִיהוּ רַב
וְעֲלָאָה בְּהֵוָּא עֲלָמָא, וְהָכִי פִתַּח רַב מְתִיבְתָּא, מֵאן
דְּאִיהוּ זְעִיר אִיהוּ רַב, מֵאן דְּאִיהוּ רַב אִיהוּ זְעִיר, דְּכְתִיב וַיְהִי
חַיִּי שָׂרָה וְגו', מֵאָה דְּאִיהוּ חוּשְׁבֵּן רַב כְּתִיב בֵּיה שָׁנָה, זְעִירו
דְּשָׁנִין חַד אֶזְעִיר לֵיה, שְׁבַע דְּאִיהוּ חוּשְׁבֵּן זְעִיר, אֶסְגִּי לֵיה וְרַבִּי
לֵיה דְּכְתִיב שָׁנִים, תָּא חֲזִי דְלֹא רַבִּי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֱלָא

מתוק מדבש

שהוא חסר לחם כי לא נתברך ברוב דגן ותירוש, יְהֵא עֲבָדָא לְהֵוָּא דִּיהָבּו
לֵיה רֹב דְּגָן וְתִירוֹשׁ יִהְיֶה עֲבַד לִיעֻקֵּב שֶׁנִּתְבָּרַךְ וְנִתְּנָה לוֹ רֹב דְּגָן וְתִירוֹשׁ.

מאמר "המקטין עצמו הקב"ה מגדילו", בו יתבאר שהמקטין עצמו בעולם

הזה, גדול ורב הוא מאד בעולם העליון.

(מקור המאמר זוהר פרשת חיי שרה דף קכז ע"ג נמוספתא, וצנזאורינו כרך ג עמ' יא - יז)

זָכָאָה אִיהוּ מֵאן דְּאֶזְעִיר גְּרָמִיָּה בְּהָאֵי עֲלָמָא אֲשֵׁרִי לוֹ לְמִי שְׁמַקְטִין עֲצֻמו
בְּזֵה הָעוֹלָם, כְּמָה אִיהוּ רַב וְעֲלָאָה בְּהֵוָּא עֲלָמָא שְׁעִי"ז כְּמָה הוּא
גְּדוֹל וְרַם בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וְהָכִי פִתַּח רַב מְתִיבְתָּא וְכַךְ פִּתַּח וַאֲמַר הָרָאשׁ יִשִּׁיבָה,
מֵאן דְּאִיהוּ זְעִיר אִיהוּ רַב מִי שְׁמַקְטִין עֲצֻמו בְּעוֹה"ז הוּא גְּדוֹל בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן,
מֵאן דְּאִיהוּ רַב אִיהוּ זְעִיר מִי שְׁמַחֲזִיק עֲצֻמו לְגְּדוֹל בְּעוֹה"ז הוּא נַחֲשֵׁב לְקֻטָּן
בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וְנִרְמָז עֲנִין זֶה בְּמָה דְּכְתִיב וַיְהִי חַיִּי שָׂרָה וְגו' פִּירוֹשׁ מֵאָה
דְּאִיהוּ חוּשְׁבֵּן רַב מֵאָה שְׁהוּא חֲשֹׁבֵן גְּדוֹל כְּתִיב בֵּיה שָׁנָה, זְעִירו דְּשָׁנִין
חַד אֶזְעִיר לֵיה לְמִיעוּט שֶׁל שָׁנָה אַחַת הַמְעִיט אוֹתוֹ, שְׁבַע דְּאִיהוּ חוּשְׁבֵּן
זְעִיר שְׁבַע שְׁהוּא חֲשֹׁבֵן קֻטָּן, אֶסְגִּי לֵיה וְרַבִּי לֵיה דְּכְתִיב שָׁנִים הַגְדִּיל
וְהִרְבָּה אוֹתוֹ דְּכְתִיב שָׁנִים לְשׁוֹן רַבִּים, תָּא חֲזִי דְלֹא רַבִּי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא

לְדֹאזְעִיר, וְלֹא אֲזְעִיר אֱלֹא לְדֶרְבִּי, זִפְאָה אִיהוּ מֵאן דְּאֲזְעִיר
גְּרַמִּיה בְּהֵאֵי עֲלָמָא, כְּמָה אִיהוּ רַב בְּעִלּוּיָא לְהֵהוּא עֲלָמָא.

מאמר כפרת האדם תלויה בהשפלת גאותו

רַבִּי אֲבָא פָּתַח, (מסליס נא יט) זְבַחִי אֱלֹהִיִּם רוּחַ נְשַׁבְּרָה וְגוֹמֵר,
הֵאֵי קָרָא אוֹקְמוּהּ, דְּרַעוּתָא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא אֲתֵרְעִי
בְּקֶרְבֵּן דְּבֵר נֶשׁ עַל חוּבּוֹי, אֱלֹא רוּחַ נְשַׁבְּרָה, וּבְנֵי נָשָׂא לָא

מתוך מדבש

אֱלֹא לְדֹאזְעִיר בֵּא וּרְאָה שְׁלֵא הַגְדִּיל הַקְב"ה אֵלֵא לְמִי שֶׁהִמְעִיט עֲצֻמוֹ, וְלֹא
אֲזְעִיר אֱלֹא לְדֶרְבִּי וְלֹא הַקְטִין אֵלֵא לְמִי שֶׁהִגְדִּיל עֲצֻמוֹ, זִפְאָה אִיהוּ מֵאן
דְּאֲזְעִיר גְּרַמִּיה בְּהֵאֵי עֲלָמָא אֲשֶׁרִי לְמִי שֶׁמְקַטֵּין עֲצֻמוֹ בַּעוּה"ז, כְּמָה אִיהוּ
רַב בְּעִלּוּיָא לְהֵהוּא עֲלָמָא וְעִי"ז כְּמָה הוּא גְדוֹל בְּמַעֲלָה לְעוֹלָם הַבֵּא.

מאמר "כפרת האדם תלויה בהשפלת גאותו", יבואר בו מאמר הרשב"י
ששליטת היצר הרע על האדם תלויה בהחלטת האדם עצמו אם לשמוע
לפיתויו ח"ו שאז לוקח היצר"ר השפעת הקודש שהיה ראוי לאדם ובכח זה
הוא מחטיוא, וכשגובר על יצרו ונכנע לפני השי"ת, מטהרים אותו מלמעלה.

(מקור המאמר צוהר פרשת פנחס דף רמ ע"א, ונציאונו כך יד עמ' תא - תג)

רַבִּי אֲבָא פָּתַח לְפָרֶשׁ מִש"כ זְבַחִי אֱלֹהִיִּם רוּחַ נְשַׁבְּרָה לֵב נִשְׁבַּר וְנִדְכָּה
אֱלֹהִיִּם לֹא תִבְזֶה, הֵאֵי קָרָא אוֹקְמוּהּ פִּסּוּק זֶה כִּבְר בִּיאוּרֵי הַחֲבֵרִים,
דְּרַעוּתָא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא אֲתֵרְעִי בְּקֶרְבֵּן דְּבֵר נֶשׁ עַל חוּבּוֹי כִּי
אֵין רְצוֹנוֹ שֶׁל הַקְב"ה בְּקֶרֶבֶן שֶׁמְקִרִיב הָאָדָם עַל חֲטָאֵיו, אֱלֹא רוּחַ נְשַׁבְּרָה זֶהוּ
עֵיקַר רְצוֹן וְנַחַת רוּחַ שֶׁל הַקְב"ה כְּשָׁאֲדָם שׁוֹבֵר אֶת לְבוֹ וְרוּחוֹ וּמִצְטַעֵר עַל חֲטָאֵיו
וְשֹׁב בְּתִשְׁבּוּבָה שְׁלִימָה, וּבְנֵי נָשָׂא לָא יְדַעִי מֵאֵי קְאָמְרִי וּבְנֵי אָדָם אֵינֶם יוֹדְעִים
מֵה שְׁאוּמְרִים, בְּפִסּוּק זֶה שֶׁל זְבַחִי אֱלֹהִיִּם רוּחַ נִשְׁבַּרָה, וְהִכִּי שְׁמַעְנָא מְבוֹצֵינָא

יְדַעֵי מֵאֵי קָאָמְרִי, וְהָכִי שְׁמַעְנָא מְבוֹצִינָא קְדִישָׁא, דְּכַד אָתִי בַר
נֶשׁ לְאַסְתָּאבָא בְּחוּבוֹי, אֲמַשִּׁיךְ עָלֶיהָ רוּחַ מְסִטְרָא דְּמִסְאָבָא,
וְאַתְגָּאִי עַל בַּר נֶשׁ, וְשָׁלִיט עָלֶיהָ לְכָל רְעוּתָא, וְהָהוּא סְטְרָא
מְסִאָבָא אֲתַגְבֵּר בְּחִילֶיהָ, וְאַתְתַּקֵּף וְשָׁלִיט עָלֶיהָ לְרְעוּתֶיהָ, אָתִי
בַר נֶשׁ וְשָׁלִיט עָלֶיהָ לְאַתְדַּכָּא, מְדַכְּאִין לֵיהָ.

בְּזִמְנָא דְּהוּה בִּי מְקַדְשָׁא קַיִים, אֶקְרִיב קְרַבְנִיהָ, כָּל כְּפָרָה דִּילִיהָ
תְּלִינָא עָלֶיהָ עַד דְּאַתְתַּחֲרַט, וְתִבְרַר לְהָהוּא רוּחַ מְגוֹ גְּאוּתָא
דִּילִיהָ, וּמֵאִיף לֵיהָ, וְדָא הוּא תִּבְרִירו דְּהָהוּא דִּרְגָא דְּמִסְאָבָא,

מתוק מדבש

קְדִישָׁא וְכַךְ שְׁמַעְנוּ מִמְּאוּר הַקֹּדֶשׁ רַבִּי שְׁמַעוֹן, דְּכַד אָתִי בַר נֶשׁ לְאַסְתָּאבָא
בְּחוּבוֹי כְּשֶׁבֶא הָאָדָם לְהַטְמֵא בַּחֲטָאִיו, כְּלוּמַר כְּשִׁמְסִכִּים וּמַחְלִיט לְשִׁמּוֹעַ לְקוֹל
יִצְרוֹ הָרַע לְחֲטוֹא, אִזְ אֲמַשִּׁיךְ עָלֶיהָ רוּחַ מְסִטְרָא דְּמִסְאָבָא מִיד הוּא מִמְּשִׁיךְ
עָלָיו עַל יְדֵי יִצְרוֹ הָרַע רוּחַ מִצַּד הַטּוֹמָאָה, וְאַתְגָּאִי עַל בַּר נֶשׁ וְשָׁלִיט עָלֶיהָ
לְכָל רְעוּתָא וְאוּתּוֹ רוּחַ הַטּוֹמָאָה מִתְּגַאָה עַל הָאָדָם וְשׁוֹלֵט עָלָיו לְהַחֲטִיאוֹ לְכָל
רְצוֹנוֹ, כִּי עֲבִירָה גּוֹרֶרֶת עֲבִירָה, וְהָהוּא סְטְרָא מְסִאָבָא אֲתַגְבֵּר בְּחִילֶיהָ וְרוּחַ
הַטּוֹמָאָה הָהוּא מִתְּגַבֵּר בְּכַחוֹ, וְאַתְתַּקֵּף וְשָׁלִיט עָלֶיהָ לְרְעוּתֶיהָ וּמִתְחַזֵּק וְשׁוֹלֵט
עָלָיו כְּפִי רְצוֹנוֹ, כִּי עַל יְדֵי הָעֲבִירָה שְׁעֵבֶר הָאָדָם לוֹקֵחַ הִיצֵר הָרַע הַשֹּׁפֵעַ הַקֹּדֶשׁ
מֵה שְׁהִיָּה רֵאוּי לְאוּתּוֹ הָאָדָם, וּבִכַח זֶה הוּא שׁוֹלֵט עָלָיו לְהַחֲטִיאוֹ עוֹד. אֲבָל אָתִי
בַר נֶשׁ וְשָׁלִיט עָלֶיהָ לְאַתְדַּכָּא אִם בָּא הָאָדָם וְשׁוֹלֵט עָלָיו וּבָא לְהַטְהֵר
מִטּוֹמָאָתוֹ שְׁנִטְמָא בְּעוֹנוֹתָיו וְלָשׁוּב בְּתִשְׁבּוּבָה שְׁלִימָה וּמַחְלִיט בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ שְׁלֵא
יִחְטָא עוֹד, אִזְ מְדַכְּאִין לֵיהָ מִטְהַרִּים אֶת נִשְׁמָתוֹ, כִּי הִבָּא לְטַהֵר מִסִּיעִין אוֹתוֹ.

בְּזִמְנָא דְּהוּה בִּי מְקַדְשָׁא קַיִים בּוֹזֵמֵן שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ קַיִים, אֶקְרִיב קְרַבְנִיהָ
כְּשֶׁאָדָם הַקָּרִיב אֶת קְרַבְנוֹ עַל חֲטָאוֹ, כָּל כְּפָרָה דִּילִיהָ תְּלִינָא עָלֶיהָ
עַד דְּאַתְתַּחֲרַט כָּל הַכְּפָרָה שְׁלוֹ הִיתָה תְּלוּיָה עָלָיו עַד שְׁמִתְחַרַּט בְּאִמַּת עַל חֲטָאוֹ,
וְתִבְרַר לְהָהוּא רוּחַ מְגוֹ גְּאוּתָא דִּילִיהָ וּמֵאִיף לֵיהָ וְשִׁיבֵר אֶת כַּח רוּחַ
הַטּוֹמָאָה מִן הַגְּאוּת שְׁלוֹ וְהַשְׁפִּיל אוֹתוֹ, וְדָא הוּא תִּבְרִירו דְּהָהוּא דִּרְגָא
דְּמִסְאָבָא וְזֶה הוּא הַשְׁבִּירָה וְהַבִּיטוּל לְאוּתָהּ מִדְּרַגַּת הַטּוֹמָאָה שְׁמַמְנָה נִמְשָׁךְ

וכד אתבר ההוא רוח מסאבא וקריב קרפניה, דא איהו דאתקבל ברענא פדקא יאות.

ואי לא אתבר ההוא רוח, לאו קרפניה פלום, ולכלפי אתמסר, דהא קרפנא דא לאו דקדשא בריה הוא, אלא מפלפי.

ובגין כך זבחי אלהי"ם פדקא יאות, הוא רוח נשברה, דיתבר ההוא רוחא מסאבא, ולא ישלוט, ועל דא מאן דיתבר ליה פדקא יאות, עליה פתיב (סס עט לו) רוח הולך ולא ישוב, ליהוי ההוא גברא באבטחותא, דלא יתוב לגפיה לעלמין, הדא הוא דכתיב, ולא ישוב.

מתוק מדבש

רוח הטומאה, וכד אתבר ההוא רוח מסאבא וקריב קרפניה ואחר שנשבר אותו רוח הטומאה והאדם הקריב את קרבנו, אז דא איהו דאתקבל ברענא פדקא יאות זהו קרבן חטאת שנתקבל ברצון כראוי.

ואי לא אתבר ההוא רוח ואם רוח הטומאה ההיא לא נשברה, לאו קרפניה פלום ולכלפי אתמסר אין קרבנו שוה כלום והוא נמסר לכלבים שהם החיצונים, דהא קרפנא דא לאו דקדשא בריה הוא אלא מפלפי כי קרבן זה אינו של הקב"ה אלא של הכלבים.

ובגין כך ולכך כתוב זבחי אלהי"ם פדקא יאות איזהו קרבן כראוי, הוא רוח נשברה היינו דיתבר ההוא רוחא מסאבא ולא ישלוט שישבור את רוח הטומאה שלא ישלוט עליו עוד, ועל דא מאן דיתבר ליה פדקא יאות ועל כן מי שמשבר אותו כראוי, עליה פתיב עליו נאמר ויזכור כי בשר המה רוח הולך ולא ישוב פי' אם האדם משים עצמו רך כבשר ושכ בתשובה שלימה, אז ליהוי ההוא גברא באבטחותא יהיה אותו האדם בטוח, דלא יתוב לגפיה לעלמין שרוח הטומאה ההיא לא תשוב אליו לעולם, הדא הוא דכתיב זהו שכתוב ולא ישוב שהוא כעין הבטחה שלא ישוב עוד רוח הטומאה אליו, כי נתבטל לגמרי.

לֵב נִשְׁפָּר וְנִדְפָּה, הֵהוּא גִבְרָא דְלֹא אֲתַגָּא, וְלֹא אֲתַעֲנַג בְּעֲנוּגֵין
דְּעֻלְמָא, אֱלֹהִי"ם לֹא תִבְזֶה, בִּיקְרָא אִיהוּ לְגַבִּיהַ.

מאמר השי"ת מבזה את המתנאה בלבו

פְּתִיב (מִסְלִים נֹא יֵת) **פִּי לֹא תַחְפוּץ זִבְח וְאַתְנָה עוֹלָה לֹא תִרְצֶה, זִבְחִי**
אֱלֹהִי"ם רוּחַ נִשְׁפָּרָה לֵב נִשְׁפָּר וְנִדְפָּה אֱלֹהִי"ם לֹא תִבְזֶה, פִּי
לֹא תַחְפוּץ זִבְח, וְכִי לֹא בְעֵי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּיקְרָבּוֹן קָמִיהַ קְרַבְנָא,
וְהָא אִיהוּ אֲתַקִּין לְגַבִּי חֵיבִיא קְרַבְנָא דִּיקְרָבּוֹן וְיִתְפַּכֵּר לְהוּ חוּבִייהוּ,

מתוק מדבש

ומש"כ **לֵב נִשְׁפָּר וְנִדְפָּה** פירושו הֵהוּא גִבְרָא דְלֹא אֲתַגָּא אדם זה שאינו מתנאה,
על ידי **וְלֹא אֲתַעֲנַג בְּעֲנוּגֵין דְּעֻלְמָא** שאינו מתענג בתענוגי העולם, כי על
ידי "ואכל ושבע ודשן", בא אל "ופנה אל אלהים אחרים", **אֱלֹהִי"ם לֹא תִבְזֶה**
דהיינו **בִּיקְרָא אִיהוּ לְגַבִּיהַ** הקב"ה מכבדו כראוי לו, והוא מכובד אצלו.

מאמר "השי"ת מבזה את המתנאה בלבו", בו יתבאר שהקרִבן הנכון
והאמיתי לשם אלקים המורה על מדת הדין הוא שבירת הלב והתמרמרות
על החטא, ואז מתבטל הדין ומתקבל ברצון לפני ה'.

(מקור המאמר זוהר פרשת משפטים דף קמ ע"א, וצנזאוריו כרך ו עמ' תפד - תפז)

פְּתִיב פִּי לֹא תַחְפוּץ זִבְח וְאַתְנָה עוֹלָה לֹא תִרְצֶה פִּי אין עיקר חפצך
בזבח ומתן לכפר על החטא, אלא **זִבְחִי אֱלֹהִי"ם רוּחַ נִשְׁפָּרָה** הוא
הזבח המרוצה, **לֵב נִשְׁפָּר וְנִדְפָּה אֱלֹהִי"ם לֹא תִבְזֶה** אם כן לא תבזה את
לבי הנשבר והנדכה (מזודות), והקשה מש"כ **פִּי לֹא תַחְפוּץ זִבְח, וְכִי לֹא בְעֵי**
קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּיקְרָבּוֹן קָמִיהַ קְרַבְנָא וכי אין הקב"ה רוצה שיקריבו
לפניו קרבן, וְהָא אִיהוּ אֲתַקִּין לְגַבִּי חֵיבִיא קְרַבְנָא דִּיקְרָבּוֹן וְיִתְפַּכֵּר לְהוּ
חוּבִייהוּ והרי הוא תיקן לרשעים קרבן חטאת שיקריבו לפניו ועי"ז יתכפרו

אֵלָא דְדוּד לְקַמִּי שְׁמָא דְאַלְהִיִּים אָמַר, וְקִרְבְּנָא לָא קִרְבִּין לְשְׁמָא
 דְאַלְהִיִּים אֵלָא לְשְׁמָא דִּיּוֹד ה"א וּא"ו ה"א, דְּהָא לְגַבִּי דִּינָא קִשְׂיָא
 מִדַּת הַדִּין לָא מְקִרְבִּין קִרְבְּנָא, דְכְּתִיב (ויקרא ב' א) אָדָם פִּי יִקְרִיב מִפֶּם
 קִרְבֵּן לַיהוָה, לַיהוָה וְלֹא לְשְׁמָא דְאַלְהִיִּים, וְכִי תִקְרִיב קִרְבֵּן
 מִנְחָה לַיהוָה, זָבַח תֹּזְדֶּה לַיהוָה, זָבַח שְׁלָמִים לַיהוָה.

וּבִגִּין כֶּף פִּיּוֹן דְדוּד מְלָפָא לְגַבִּי אֱלֹהִיִּים אָמַר, אֲצַטְרִיף לְמַכְתָּב
 פִּי לֹא תַחְפוּץ זָבַח וְאַתְנָה עוֹלָה לֹא תִרְצֶה, דְּהָא לְשְׁמָא
 דָּא לֹא מְקִרְבִּין אֵלָא רוּחַ נִשְׁבְּרָה, דְכְּתִיב זָבַחִי אֱלֹהִיִּים רוּחַ
 נִשְׁבְּרָה, קִרְבְּנָא דְאַלְהִיִּים עֲצִיבוּ וּתְבִירוּ דְלִפְּא [וכו'].

מתוק מדבש

עוֹנוּתִיהֶם, וּמִתְרַץ אֵלָא דְדוּד לְקַמִּי שְׁמָא דְאַלְהִיִּים אָמַר אֵלָא דוּד לִפְנֵי שֵׁם
 אֱלֹהִיִּים אָמַר שְׁלֹא יִקְרִיבוּ לִפְנֵי קִרְבֵּן, שֶׁכֵּן הַתְּחִיל בְּרֹאשׁ הַמְּזִמּוֹר חֲנָנִי אֱלֹהִיִּים
 כַּחֲסוֹדָךְ וּבְכָל הַמְּזִמּוֹר לֹא הִזְכִּיר אֶת שֵׁם הוֹי"ה, וְהֵינּוּ הַמַּלְכוּת הַנִּקְרָאת אֱלֹהִיִּים,
 כִּי בָּהּ פֶּגֶם בַּמַּעֲשֶׂה שֶׁל בַּת שִׁבְעָה, וְקִרְבְּנָא לָא קִרְבִּין לְשְׁמָא דְאַלְהִיִּים אֵלָא
 לְשְׁמָא דִּיּוֹד ה"א וּא"ו ה"א וְקִרְבֵּן אֵין מְקִרְיָבִים לְשֵׁם אֱלֹהִים אֵלָא לְשֵׁם
 הוֹי"ה, דְּהָא לְגַבִּי דִּינָא קִשְׂיָא מִדַּת הַדִּין לָא מְקִרְבִּין קִרְבְּנָא כִּי אֵל שֵׁם
 אֱלֹהִיִּים שֶׁהוּא סוּד דִּין הַקֶּשֶׁה מִדַּת הַדִּין אֵין מְקִרְיָבִים קִרְבֵּן, הַגֵּם שֶׁמַּלְכוּת הִיא
 בַּח"י דִּינָא רַפִּיא, אֲבָל לְגַבִּי דוּד שֶׁפֶּגֶם בָּהּ הוּא דִּינָא קִשְׂיָא, דְכְּתִיב אָדָם פִּי
 יִקְרִיב מִפֶּם קִרְבֵּן לַיהוָה הִרִי דוּקָא לַיהוָה מְקִרְיָבִים קִרְבֵּן, וְלֹא לְשְׁמָא
 דְאַלְהִיִּים וְלֹא לְשֵׁם אֱלֹהִיִּים, וְעוֹד כְּתוּב וְכִי תִקְרִיב קִרְבֵּן מִנְחָה לַיהוָה
 וְעוֹד זָבַח תֹּזְדֶּה לַיהוָה וְעוֹד זָבַח שְׁלָמִים לַיהוָה וְלֹא לְשֵׁם אֱלֹהִיִּים.

וּבִגִּין כֶּף פִּיּוֹן דְדוּד מְלָפָא לְגַבִּי אֱלֹהִיִּים אָמַר וּלְפִיכָךְ כִּיּוֹן שְׁדוּד הַמֶּלֶךְ
 אָמַר אֵל שֵׁם אֱלֹהִיִּים, אֲצַטְרִיף לְמַכְתָּב הַחוּצָר הַכְּתוּב לְכַתּוּב פִּי לֹא
 תַחְפוּץ זָבַח וְאַתְנָה עוֹלָה לֹא תִרְצֶה, דְּהָא לְשְׁמָא דָּא לֹא מְקִרְבִּין
 אֵלָא רוּחַ נִשְׁבְּרָה כִּי לְשֵׁם אֱלֹהִיִּים לֹא מְקִרְיָבִים אֵלָא רוּחַ נִשְׁבְּרָה דְכְּתִיב
 זָבַחִי אֱלֹהִיִּים רוּחַ נִשְׁבְּרָה וְהֵינּוּ קִרְבְּנָא דְאַלְהִיִּים עֲצִיבוּ וּתְבִירוּ

לֵב נִשְׁפָּר וְנִדְפָּה אֱלֹהִים לֹא תְבוּזָה, מֵאִי לֹא תְבוּזָה, מִכָּלֵל
 דְּאִיפָּא לֵב דְּאִיהוּ בּוּזָה, אֵין, הֵינֵנוּ לֵב דְּאִיהוּ גְּאָה לֵב
 בְּגִסּוֹת רוּחָא, הֵינֵנוּ לֵב דְּאִיהוּ בּוּזָה, אָכֵל לֵב נִשְׁפָּר וְנִדְפָּה
 אֱלֹהִים לֹא תְבוּזָה.

מאמר הסתכלות במראה מביא לגסות הרוח
 לְבַתֵּר כִּד אֵינוֹן בְּנֵי נֶשָׂא אֶתְמַשְׁכָּאן בְּהֵהוּא חִיזוּ דְּאִקְרִי מְרָאָה,
 כְּדִין פְּלֵהוּ בְּגִסּוֹתָא דְּרוּחָא דִּילְהוֹן, וְהֵאִי רוּחָא דְּאִקְרִי

מתוק מדבש

דְּלִפָּא הקרבן לשם אלהים הוא עצבות ושכירת הלב, והיינו התמרמרות על
 שחטא נגד מלך גדול ונורא [וכו].

וממשיך לפרש מש"כ לֵב נִשְׁפָּר וְנִדְפָּה אֱלֹהִים לֹא תְבוּזָה שואל מֵאִי לֹא
 תְבוּזָה למה אמר לא תבוז מִכָּלֵל דְּאִיפָּא לֵב דְּאִיהוּ בּוּזָה מכלל
 זה נראה שיש לב שהוא בוזה, ומשיב אֵין ודאי יש לב שהוא בוזה, הֵינֵנוּ לֵב
 דְּאִיהוּ גְּאָה לֵב בְּגִסּוֹת רוּחָא, הֵינֵנוּ לֵב דְּאִיהוּ בּוּזָה לב שהוא מתגאה
 בגסות רוח את לב זה הוא בוזה, אָכֵל לֵב נִשְׁפָּר וְנִדְפָּה אֱלֹהִים לֹא תְבוּזָה.

מאמר "הסתכלות במראה מביא לגסות הרוח", בו יתבאר ענין הזהירות
 מהסתכלות במראה שע"ז נמשך האדם לגאוה וכוחות הסט"א במדרגתם
 השונים רח"ל.

(מקור המאמר צוהר פרשת פקודי דף רסו ע"ב צהיכות דס"א, וציאורינו כן ע
 עמ' תקעג - תקעד)

לְבַתֵּר כִּד אֵינוֹן בְּנֵי נֶשָׂא אֶתְמַשְׁכָּאן בְּהֵהוּא חִיזוּ דְּאִקְרִי מְרָאָה אַחֲרִי
 שְׁבִנֵי אָדָם נִמְשָׁכִים לִהְסַתְכֵּל בְּאוֹתָהּ הָרֵאִיָּה הַנִּקְרָא מְרָאָה, כְּדִין פְּלֵהוּ
 בְּגִסּוֹתָא דְּרוּחָא דִּילְהוֹן אַז כּוֹלֵם נִמְצָאִים בְּגֵאוּהּ וּגְאוֹן שְׁלֵהֶם, כִּי הִסְתַּכְּלוּ

עסירט"א, אִיהוּ אֶתְעַר לְחַד רוּחָא מְמַנָּא דְאִיהוּ תַחוּת יָדִיהּ, וְעָאֵל בְּנוּקְבָא דְלִתְתָּא דְכָל נוּקְבִין, וְסָלִיק מִתַּמָּן חַד רוּחָא אַחְרָא דְאִיהוּ מְמַנָּא עִם הַהוּא רוּחָא דְאֶקְרִי אַסְכְּרָא פְּדָקְאֻמָּרְן, וְדָא אִיהוּ לִילִי"ת אִימָא דְשֻׁדִּין, וְכַד הַהוּא בְּר נָשׁ אֶתְעַר לְהַאי רוּחָא אַחְרָא דְאֶקְרִי עַסִּירט"א, פְּדִין (י"ב אָנַח עֲמִיה) אֶתְחַבֵּר עֲמִיה דְהַהוּא בְּר נָשׁ, וְאֶתְקַשֵּׁר עֲמִיה תְּדִיר, וּכְדִין בְּכָל רִישׁ יְרֻחָא וְיְרֻחָא, אֶתְעַר הַהוּא רוּחָא דְחִיזוּ בִישָׁא בְּהִדָּה דְלִילִי"ת, וּלְזַמְנִין דְאֶתְזַק מְנִייהוּ הַהוּא בְּר נָשׁ, וְיַפּוֹל לְאַרְעָא וְלֹא יָכִיל לְמִיקָם, אוּ יָמוּת, וְכָל דָּא גָרִים הַהוּא חִיזוּ דְמַרְאָה דְאִיהוּ מְסַתְּבַל בֵּיהּ,

מתוך מדבש

במראה מביא לגסות הרוח, וְהַאי רוּחָא דְאֶקְרִי עַסִּירט"א וְזֶה הַרוּחַ הַנּוֹכַח הַנִּקְרָא עַסִּירט"א, אִיהוּ אֶתְעַר לְחַד רוּחָא מְמַנָּא דְאִיהוּ תַחוּת יָדִיהּ הוּא מְעוּרֵר לְרוּחַ אַחַד מְמוּנָה שְׁהוּא תַּחַת יָדוֹ, וְעָאֵל בְּנוּקְבָא דְלִתְתָּא דְכָל נוּקְבִין וְזֶה הַרוּחַ הַשֵּׁנִי נִכְנַס בְּנוֹקֵב בְּנוֹקְבִים, דְּהִינּוּ בְּנוּקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא, וְסָלִיק מִתַּמָּן חַד רוּחָא אַחְרָא וּמַעְלָה מִשֵּׁם רוּחַ אַחֵר, דְאִיהוּ מְמַנָּא עִם הַהוּא רוּחָא דְאֶקְרִי אַסְכְּרָא פְּדָקְאֻמָּרְן שְׁהוּא מְמוּנָה יַחַד עִם אוֹתוֹ הַרוּחַ הַנִּקְרָא אַסְכְּרָא כְּמוֹ שְׁאֻמְרֵנוּ, וְדָא אִיהוּ לִילִי"ת אִימָא דְשֻׁדִּין וְזֶה הַרוּחַ הוּא הַלִּילִי"ת שְׁהִיא אִמָּם שֶׁל הַשְּׁדִים, וְכַד הַהוּא בְּר נָשׁ אֶתְעַר לְהַאי רוּחָא אַחְרָא דְאֶקְרִי עַסִּירט"א וְכַשְׁאֲדָם הַזֶּה מְעוּרֵר אֶת רוּחַ הָאֲחֵר הַנִּקְרָא עַסִּירט"א, עַל יְדֵי שֶׁמְסַתְּכַל בְּמַרְאֵה, פְּדִין אֶתְחַבֵּר עֲמִיה דְהַהוּא בְּר נָשׁ וְאֶתְקַשֵּׁר עֲמִיה תְּדִיר אַז הוּא מִתְחַבֵּר עִם זֶה הָאָדָם וּמִתְקַשֵּׁר עִמּוֹ תָּמִיד, וּכְדִין בְּכָל רִישׁ יְרֻחָא וְיְרֻחָא וְאִז בְּכָל רֹאשׁ חֹדֶשׁ וְחֹדֶשׁ, אֶתְעַר הַהוּא רוּחָא דְחִיזוּ בִישָׁא בְּהִדָּה דְלִילִי"ת מִתְעוּרֵר אוֹתוֹ הַרוּחַ שֶׁל הַמַּרְאֵה הָרַעָה שְׁהוּא עַסִּירט"א יַחַד עִם הַלִּילִי"ת [הַנּוּקְבָא דְקַלִּיפָּה], וּלְזַמְנִין דְאֶתְזַק מְנִייהוּ הַהוּא בְּר נָשׁ וּלְפַעֲמִים זֶה הָאָדָם נִיזָק מֵהֶם, וְיַפּוֹל לְאַרְעָא וְלֹא יָכִיל לְמִיקָם אוּ יָמוּת וּיַפּוֹל לְאַרְץ וְלֹא יוֹכֵל לְקוֹם אוּ שִׁימוּת רַח"ל, וְכָל דָּא גָרִים הַהוּא חִיזוּ דְמַרְאָה דְאִיהוּ מְסַתְּבַל בֵּיהּ וְכָל זֶה גֵּרַם אוֹתָהּ הָרָאִיָּה שֶׁל הַמַּרְאֵה שְׁהוּא הַסְתַּכֵּל בּוֹ, דְּהָא כְּמָה דְאֶתְחִיזִי

דָּהָא כָּמָה דְּאַחֲזִי גִסּוּתָא דְּרוּחָא בְּלָבִיָּה, הָכִי נָמִי אֲסִגִּי רוּחָא
בִּישָׁא לְגַבִּיָּה, וְעַל דָּא פִּלָּא קִיַּימָא בְּהֵהוּא אֲתַעְרוּ דְּלִתְתָּא.

מאמר המשבח את עצמו אינו יודע כלום

בְּסִפְרָא דְּחֻכְמָתָא דְּשִׁלְמָה מְלָכָא הָכִי אָמַר, תָּלַת סִימָנִין אֵינּוּן,
סִימֵן לְעֵבְרָה, יִרְקוֹן, סִימֵן לְשָׁטוֹת, מְלִין, סִימֵן דְּלֹא
יָדַע כָּלוּם, שְׂבוּחִי, וְדָא אֲכָרַע לְשָׂאָר, שׁוּטָה, בְּכָל עֲבִירוֹת, פִּלָּא
אֵית בִּיהּ.

מתוך מדבש

גִּסּוּתָא דְּרוּחָא בְּלָבִיָּה כִּי כְמוֹ שְׂמֵרָא גִסּוֹת הָרוּחַ וּגְאוּת בְּלָבוֹ בְּהַסְתַּכְלוּתוֹ
בְּמֵרָא, הָכִי נָמִי אֲסִגִּי רוּחָא בִּישָׁא לְגַבִּיָּה כֵךְ הוּא מַגְדִּיל וּמַמְשִׁיךְ אֶת רוּחַ
הָרַע שֶׁל עֲסִירִט"א אֵלָיו, וְעַל דָּא פִּלָּא קִיַּימָא בְּהֵהוּא אֲתַעְרוּ דְּלִתְתָּא וְעַל
כֵּן צָרִיךְ לַדַּעַת כִּי הַכֵּל עוֹמֵד וְתַלּוּי בְּהַתְעוֹרְרוֹת שֶׁל מִטָּה.

מאמר "המשבח את עצמו אינו יודע כלום", יבואר בו ענין ג' הסימנים
המראים על מהות האדם, במעשה, דיבור ודעת שבמחשבה.

(מקור המאמר צוהר פרשת נלק דף קל"ג ע"ב, וצלאוריו כרך יג עמ' תפג-תפד)

בְּסִפְרָא דְּחֻכְמָתָא דְּשִׁלְמָה מְלָכָא בְּסִפְרֵי הַחֲכָמָה שֶׁל שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ כְּתוּב, כִּי
הָכִי אָמַר כֵךְ אָמַר שְׁלֹמֹה, תָּלַת סִימָנִין אֵינּוּן ג' סִימָנִים הֵם,
סִימֵן לְעֵבְרָה יִרְקוֹן הוּא מִין חוּלִי, סִימֵן לְשָׁטוֹת מְלִין רִיבּוּי דְּבָרִים, סִימֵן
דְּלֹא יָדַע כָּלוּם שְׂבוּחִי סִימֵן שְׂאִינוּ יוֹדַע כָּלוּם הוּא מַה שֶׁמִּשְׁבַּח אֶת עַצְמוֹ,
וְדָא זֶה שֶׁמִּשְׁבַּח אֶת עַצְמוֹ אֲכָרַע לְשָׂאָר הוּא מַכְרִיעַ אֶת הַשָּׂאָר, כִּי זֶה מוֹרָה
שׁוּטָה שֶׁהוּא שׁוּטָה, (ה"ג ה"מ"ק) בְּעַל עֲבִירוֹת וְהוּא בְּעַל עֲבִירוֹת, פִּלָּא אֵית
בִּיהּ וְהָרִי כָל הַג' דְּבָרִים יֵשׁ בּוֹ.

וְהָא כְּתִיב (משלי כו ג) יְהַלְלֶךָ זֶר וְלֹא פִיךָ, וְאִם לֹא זֶר, פִּיךָ, לֹא הָכִי, אֲלֵא אִי לֹא הָיָי מֵאֵן דְּאִשְׁתְּמוּדַע לָךְ, אֶפְתַּח פּוּמָךְ לְמַלְלָא בְּאוֹרֵייתָא, וְלֹאֻדַּעַא מְלִי קְשׁוּט בְּאוֹרֵייתָא, וּכְדִין פְּתִיחוּ דְּפוּמָךְ בְּאוֹרֵייתָא יִשְׁבַּחוּן מִלְךָ, וַיִּנְדְּעוּן מֵאֵן אַנְתָּ, דְּלִית מְלָה בְּעֵלְמָא דִּישְׁתְּמוּדַעוֹן לִיה לְבַר נָשׁ, אֲלֵא בְּזַמְנָא דְּאֶפְתַּח פּוּמִיָּה, פּוּמִיָּה הוּדַע לְבִנֵּי נָשָׁא מֵאֵן הוּא.

מתוק מדבש

ושואל (ה"ג הרמ"ק) וְאִי תִימָא הָא כְּתִיב ואם תאמר הרי כתוב יְהַלְלֶךָ זֶר וְלֹא פִיךָ ויש שדרשו וְאִם לֹא זֶר, פִּיךָ ואם אין זר שיכירך ויהללך, אז פִּיךָ יהלל אותך ויודיע מי אתה, ואמר רבי שמעון לֹא זֶר הָכִי אין פירוש הכתוב כך שהאדם ישבח עצמו כדי שיכירו אותו מי הוא, אֲלֵא פירוש הכתוב הוא, אִי לֹא הָיָי מֵאֵן דְּאִשְׁתְּמוּדַע לָךְ אם אין מי שמכיר אותך, אֶפְתַּח פּוּמָךְ לְמַלְלָא בְּאוֹרֵייתָא פתח פִּיךָ לדבר בדברי תורה, וְלֹאֻדַּעַא מְלִי קְשׁוּט בְּאוֹרֵייתָא ולהודיע דברי אמת בתורה, וּכְדִין פְּתִיחוּ דְּפוּמָךְ בְּאוֹרֵייתָא יִשְׁבַּחוּן מִלְךָ ואז פתיחת פִּיךָ בתורה ישבחו דבריך, וַיִּנְדְּעוּן מֵאֵן אַנְתָּ וידעו מי אתה, כלומר על ידי זה יכירו הכל שאתה תלמיד חכם וראוי לכבוד, דְּלִית מְלָה בְּעֵלְמָא דִּישְׁתְּמוּדַעוֹן לִיה לְבַר נָשׁ כי אין דבר בעולם שעל ידו יכירו את האדם, אֲלֵא בְּזַמְנָא דְּאֶפְתַּח פּוּמִיָּה אלא בשעה שפותח את פיו בדברי תורה, פּוּמִיָּה הוּדַע לְבִנֵּי נָשָׁא מֵאֵן הוּא ובזה פיו מודיע לבני אדם מי הוא, וזהו יהללך זר, ואם אין זר אז "פִּיךָ", דהיינו פתח פִּיךָ בדברי תורה, ויכירו וידעו מי אתה.

מאמר בעלי גאווה דוחקים רגלי השכינה

פְּדִין פְּרוּזָא נָפִיק וְאָמַר, עֲלֹאִין וְתַתָּאִין אֲצִיתוּ, מֵאֵן אִיהוּ
גַם רוּחָא בְּמַלְי דְּאוּרִייתָא, מֵאֵן אִיהוּ דְּכָל מַלְוֵי בְּגִין
לְמַגְבַּה בְּמַלְי דְּאוּרִייתָא, בְּגִין דְּתַנִּינן, דְּבַר נָשׁ בְּעֵי לְמַהוּי
שְׁפִיל בְּהַאי עֲלֵמָא בְּמַלְי דְּאוּרִייתָא, דְּהָא לִית גְּבַהּוּ בְּאוּרִייתָא
אֶלָּא בְּעֵלְמָא דְּאִתִּי.

מתוך מדבש

מאמר "בעלי גאווה דוחקים רגלי השכינה", מתבאר בו דבר הכרוז
בעליונים בזהירות מחשבות הגאווה בדברי תורה, שאין להם מקום כלל
אלא בעולם הבא.

(מקור המאמר זוהר פרשת תרומה דף קכט ע"א, וצנצורינו כרך 1 עמ' מ)

פְּדִין אז כשמגיע הזמן להוריד השכינה שתשרה בתחתונים ע"י אמירת הקדושה
דסידרא, הנה יש מונעים שהם דוחקים את רגלי השכינה, כגון בעלי הגאווה
שעליהם אמרו רז"ל (נמס' סוטה דף ה ע"א), כל אדם שיש בו גסות הרוח, אמר
הקב"ה אין אני והוא יכולים לדור בעולם, לכן פְּרוּזָא נָפִיק וְאָמַר אז כרוז
יוצא ואומר, עֲלֹאִין וְתַתָּאִין אֲצִיתוּ עליונים ותחתונים הקשיבו, מֵאֵן אִיהוּ
גַם רוּחָא בְּמַלְי דְּאוּרִייתָא מי הוא גס רוח בלמוד התורה, מֵאֵן אִיהוּ דְּכָל
מַלְוֵי בְּגִין לְמַגְבַּה בְּמַלְי דְּאוּרִייתָא מי הוא שכל דבריו הם כדי להתגאות
בדברי תורה, בְּגִין דְּתַנִּינן, דְּבַר נָשׁ בְּעֵי לְמַהוּי שְׁפִיל בְּהַאי עֲלֵמָא
בְּמַלְי דְּאוּרִייתָא כי למדנו שצריך האדם בעולם הזה להיות שפל בדברי תורה,
דְּהָא לִית גְּבַהּוּ בְּאוּרִייתָא אֶלָּא בְּעֵלְמָא דְּאִתִּי כי אין גאות בתורה אלא
בעולם הבא.

מאמר גסות הלב היא קליפה בשלימות

לְבָא הוּא אֲגוּז, וּמֵאן דְּתִבֵּר קְלִיפָה דִּילִיָּה דְּאִיהוּ יֵצֵר הָרַע, עֲלִיָּה אֲתָמֵר (מסליס נא יט) לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְפָה אֱלֹהִיִּים לֹא תִבְּזָה, וְגִסוּת לְבָא דְּהוּא שְׁלִים בְּקְלִיפִין דִּילִיָּה וְלֹא אֲתָבֵר, עֲלִיָּה אֲתָמֵר (מסליס נא יט) תוֹעֵבֶת יְהוָה כָּל גְּבַה לֵב, וְשִׁכִּינְתָּא לֹא שְׂרִיא עֲלִיָּה, וּמִסְטָרָא דְקְלִיפִין אֲתִקְרִיאוּ בְּנֵי נָשָׂא (ירמיה ט כה) עֲרְלֵי לֵב.

מתוק מדבש

מאמר "גסות הלב היא קליפה בשלימות", מבואר בו שאין השי"ת משרה שכינתו אלא על מי ששיבֵר את הקליפה הקשה של הגאווה שאז תשובתו מתקבלת.

(מקור המאמר נמקונו זהר מיקון כל דף סט ע"ב, ונצאורינו כרך ז עמ' שפט)

לְבָא הוּא אֲגוּז הלב הוא דומה לאגוז שיש בו קליפות מצד היצר הרע, וּמֵאן דְּתִבֵּר קְלִיפָה דִּילִיָּה דְּאִיהוּ יֵצֵר הָרַע ומי שמשבֵר את קליפת הלב שהוא היצר הרע על ידי שמשפיל את רוחו ושב בתשובה על עונותיו, עֲלִיָּה אֲתָמֵר עליו נאמר "זבחי אלהי"ם רוח נשברה", שהתשובה חשובה כזבחי אלהי"ם, על ידי לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְפָה אז אֱלֹהִיִּים לֹא תִבְּזָה את לבו הנשבר ותשובתו, וְגִסוּת לְבָא דְּהוּא שְׁלִים בְּקְלִיפִין דִּילִיָּה וְלֹא אֲתָבֵר אבל גסות הלב שהוא שלם בקליפות שלו ולא נשבר, ואינו עוסק בתשובה לשבור לבו ולהתחרט על עונותיו, אז עֲלִיָּה אֲתָמֵר עליו נאמר תוֹעֵבֶת יְהוָה כָּל גְּבַה לֵב כי הגאווה נקראת תועבה, וְשִׁכִּינְתָּא לֹא שְׂרִיא עֲלִיָּה ואין השכינה שורה עליו, כי אין הקב"ה משרה שכינתו רק על עניו ושפל רוח, ואמר וּמִסְטָרָא דְקְלִיפִין ומצד הקליפות, ור"ל מי שלא שיבֵר את הקליפות שבלבו, אֲתִקְרִיאוּ בְּנֵי נָשָׂא עֲרְלֵי לֵב נקראים בני אדם ערלי לב, כעין מי שלא נימול שנקרא ערל בשר.

מאמר שתיית יין מביא לגסות הרוח

רַבִּי בּוֹן פֶּתַח, (ויקרא י ט) וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל אֶהֱרֹן לֵאמֹר יֵין וְשִׁכָּר אֵל תִּשֶׁת אֹתָהּ וּבִנְיָד אֶתָּךְ בְּבִאכֶם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וְלֹא תָמוּתוּ חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם, דָּאָמַר רַבִּי אֲבִין, אֵין בְּכֹל הָעוֹלָם דְּבָר שְׁמַתְגָּאָה לְבוּ שֶׁל אָדָם, אֱלֹא בֵּינָן, וְזֶה הִיָּה עֲנָשׁ שֶׁל נָדָב וָאֲבִיהוּ, שְׁאֲכָלוּ וְשָׁתוּ וּגְבַה לָבָם, וְזֶהוּ (סס טס ב) אֲשֶׁר זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אוֹתָם [וכו'].

וּלְאַחַר שְׁמַתוֹ, צִוָּה לְאַהֲרֹן וּלְכֹהֲנִים הַבָּאִים אַחֲרָיו, לְהִמָּנַע עֲצָמָם מִן הַיֵּין, בְּבוֹאָם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִכְנָסוּ וַיִּמָּצֵא לָבָם בְּגָאוֹת וּבְגִסוֹת הָרוּחַ.

מתוק מדבש

מאמר "שתיית יין מביא לגסות הרוח", בו יבואר ענין הנזק שבשתיית היין הגורם למדת הגאווה, ולפיכך נצטוו הכהנים משרתי אל עליון להזהר בזה בבואם אל הקודש.

(מקור המאמר זוהר חדש פרשת נח דף כח ע"ב, וציטוטיו כרך א עמ' תמה-תמו)

רַבִּי בּוֹן פֶּתַח לדרוש בענין הקלקול היוצא על ידי שתיית היין, שנאמר וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל אֶהֱרֹן לֵאמֹר, יֵין וְשִׁכָּר אֵל תִּשֶׁת אֹתָהּ וּבִנְיָד אֶתָּךְ בְּבִאכֶם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וְלֹא תָמוּתוּ חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם, דָּאָמַר רַבִּי אֲבִין, אֵין בְּכֹל הָעוֹלָם דְּבָר שְׁמַתְגָּאָה לְבוּ שֶׁל אָדָם על ידו, אֱלֹא בֵּינָן אֵלָּא על ידי שתיית יין, וְזֶה הִיָּה עֲנָשׁ שֶׁל נָדָב וָאֲבִיהוּ שנשרפו, לפי שְׁאֲכָלוּ וְשָׁתוּ יין, וכך נכנסו לאהל מועד להקטיר קטורת, ובוה וּגְבַה לָבָם, וְזֶהוּ אֲשֶׁר זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אוֹתָם כי הגאווה תולדתה מיסוד האש, הרי היא אש זרה [וכו'].

וּלְאַחַר שְׁמַתוֹ נָדָב וָאֲבִיהוּ, צִוָּה הַקֹּב"ה לְאַהֲרֹן וּלְכֹהֲנִים הַבָּאִים אַחֲרָיו, לְהִמָּנַע עֲצָמָם מִן הַיֵּין בְּבוֹאָם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִכְנָסוּ וַיִּמָּצֵא לָבָם בְּגָאוֹת וּבְגִסוֹת הָרוּחַ כי היין מביא לגסות הרוח כנזכר לעיל.

מאמר עונש המתנאה להראות חשיבותו

הַמְדוֹר הַשְּׁנִי, הוּא נִקְרָא שַׁחַת, וְהוּא אֵשׁ יְרוּקָה, וְאֵין שָׁם
כִּי אִם חוֹשֶׁךְ, וְאֵין שָׁם רַחֲמִים כָּלֵל, וְשָׁם דָּנִין כָּל
הַמְסַפְּרִין אַחֵר מִשְׁתֵּן שֶׁל תַּלְמִידֵי חֲכָמִים, וְהַמְלִבִּין פְּנֵי חֲבֵרוֹ
בְּרַבִּים וְאֶפִּילוֹ בַּהֲלָכָה, שְׁלֹא לְלִמּוּד מִמֶּנּוּ, וְהַמְתַּנָּא שְׁלֹא לְשֵׁם
שָׁמַיִם, וְהַמְתַּכְּבֵּד בְּקִלּוֹן שֶׁל חֲבִירוֹ, וְהַיּוֹדֵעַ בַּחֲבֵרוֹ שְׂיִכְשֵׁל
בְּדַבָּרִים אוֹ בַּהֲלָכָה אַחַת, וְהֵם בְּעִיר אַחַת, (וְאֵינוֹ מוֹדִיעוֹ קוֹדֵם
שְׂיִכְשֵׁל, וַיִּשְׁמַח הוּא אוֹ אֲחֵרִים) [וְכוּר]. וּמִי שְׂמַקְלִיל בְּשַׁחוּק
לַחֲבֵרוֹ, בְּעֵנִין שְׂיִגִיעַ לוֹ בּוֹשֶׁת, כָּל אֱלוֹ נְדוּנִים שָׁם בְּמְדוֹר זֶה,
וְכָל פִּיּוּצָא בָּהֶם.

מתוך מדבש

מאמר "עונש המתנאה להראות חשיבותו", יבוארו בו מקומות העונש
בחומר עון המתנאים בכל אופני מדרגתם וכדומה, בכמה מדורות
הגיהנם רח"ל.

(מקור המאמר זוהר חדש דף לו ע"א, וצילוינו ככך ג עמ' פט - תכא)

הַמְדוֹר הַשְּׁנִי של הגיהנם הוא נִקְרָא שַׁחַת, וְהוּא אֵשׁ יְרוּקָה, וְאֵין שָׁם
כִּי אִם חוֹשֶׁךְ, וְאֵין שָׁם רַחֲמִים כָּלֵל. וְשָׁם דָּנִין כָּל הַמְסַפְּרִין
אַחֵר מִשְׁתֵּן שֶׁל תַּלְמִידֵי חֲכָמִים שִׁמְסִפְרִים דְּבָרֵי גִנוּת עַל תַּלְמִיד חֹכֵם שִׁמַּת
(עֵיין בַּמִּס' בְּרֻכּוֹת דָּף יט ע"א). וְהַמְלִבִּין פְּנֵי חֲבֵרוֹ בְּרַבִּים (עֵיין בַּמִּס' נִסָּא
מִנְעֵא דָף נח סע"ג) וְאֶפִּילוֹ בַּהֲלָכָה, שְׁלֹא לְלִמּוּד מִמֶּנּוּ כְּדֵי שְׂאֲחֵרִים לֹא
יִלְמְדוּ מִמֶּנּוּ, וְהַמְתַּנָּא שְׁלֹא לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְהַמְתַּכְּבֵּד בְּקִלּוֹן שֶׁל חֲבִירוֹ
שִׁמְבֹזָה אֶת חֲבֵרוֹ וּבֹזֵה מְרָאָה אֶת שִׁבְחוֹ וּגְדוּלְתּוֹ. וְהַיּוֹדֵעַ בַּחֲבֵרוֹ שְׂיִכְשֵׁל
בְּדַבָּרִים אוֹ בַּהֲלָכָה אַחַת, וְהֵם בְּעִיר אַחַת, וְאֵינוֹ מוֹדִיעוֹ קוֹדֵם שְׂיִכְשֵׁל,
וַיִּשְׁמַח הוּא אוֹ אֲחֵרִים (כְּמוֹבָא בַּמִּס' בְּרֻכּוֹת דָּף נח ע"ג), שְׂצָרִיךְ לְהַתְפַּלֵּל
בְּכַוְנָתוֹ לְבֵית הַמִּדְרָשׁ, וְלֹא יִכְשְׁלוּ חֲבֵרֵי דְּבַר הַלְכָה וְאִשְׁמַח בָּהֶם) [וְכוּר]. וּמִי
שְׂמַקְלִיל בְּשַׁחוּק לַחֲבֵרוֹ בְּעֵנִין שְׂיִגִיעַ לוֹ בּוֹשֶׁת. כָּל אֱלוֹ נְדוּנִים שָׁם

הַמְדֹּדֵר הַשְּׁלִישִׁי, הוּא נִקְרָא דוּמָה, וְשֵׁם נְדוּנִים כָּל אוֹתָן גָּסִי הָרוּחַ, הַמִּתְגַּאֲסִים בְּלִבָּם בַּהֲלָכָה לִפְנֵי הָעַם שְׁלֹא לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְהַמְסַפְּרִים לְשׁוֹן הָרַע, וְהַמְגִּיס לְבֹ בַּהוֹרָאָה, וְהַדֵּן אֶת חֲבֵרוֹ לְכַף חוֹבָה [וכו.], וְהַמִּתְלוּצֵץ עַל חֲבֵרוֹ, וְעַל הַזָּקֵן שֶׁשָּׂכַח תַּלְמוּדוֹ, וְהַרְוָאָה דְּבַר עֲרֻה בַּחֲבֵרוֹ וְאִינוֹ מוֹדִיעֵו בֵּינוֹ לְבֵינוֹ, כָּל אֵלֶּה נְדוּנֵין שָׁם, וְכָל פִּיּוּצָא בָּהֶם.

הַמְדֹּדֵר הָרְבִיעִי, נִקְרָא טִיט הַיּוֹן, וְשֵׁם נִידוּנֵין, כָּל אוֹתָן גָּסִי הָרוּחַ, וְכָל אוֹתָן הָעוֹשִׂין (הָעוֹנִין) עֲזוֹת לְעֲנִיִּים וּמְדוּפְאִין,

מתוק מדבש

בַּמְדֹּדֵר זֶה הַשְּׁנִי, וְכָל פִּיּוּצָא בָּהֶם וְכַל הַדּוּמִים לַעֲנוֹת הַנּוֹכְרִים גַּם הֵם נְדוּנִים בַּמְדֹּדֵר הַשְּׁנִי.

הַמְדֹּדֵר הַשְּׁלִישִׁי שֶׁל הַגִּיהֶנֶם, הוּא נִקְרָא דוּמָה, וְשֵׁם נְדוּנִים כָּל אוֹתָן גָּסִי הָרוּחַ, הַמִּתְגַּאֲסִים בְּלִבָּם כַּשְׁדּוּרִשִׁים בַּהֲלָכָה לִפְנֵי הָעַם שְׁלֹא לְשֵׁם שָׁמַיִם אֶלָּא לְהַרְאוֹת אֶת גְּדוּלַּתָם וּמַעֲלָתָם. וְהַמְסַפְּרִים לְשׁוֹן הָרַע. וְהַמְגִּיס לְבֹ בַּהוֹרָאָה שְׁמוּרָה הוֹרְאוֹת בְּלִי עֵיוֹן וּמַתִּינוּת, וּבְלִי יִרְאָה וּפְחַד. וְהַדֵּן אֶת חֲבֵרוֹ לְכַף חוֹבָה וְעוֹבֵר עַל לֹאֻ שֶׁל (וִיקְרָא יט טו) בְּצֶדֶק תִּשְׁפּוּט עֲמִיתָךְ [וכו.]. וְהַמִּתְלוּצֵץ עַל חֲבֵרוֹ, וְכֵן הַמִּתְלוּצֵץ וְעַל הַזָּקֵן שֶׁשָּׂכַח תַּלְמוּדוֹ בְּאוֹנֶס (כַּמּוּבָא בַּמַּס' בְּרֻכּוֹת (דף ט ע"ג), שֶׁאִמְר רִיב"ל לְבָנָיו, הַזְהִירוּ בְּזִקֵּן שֶׁשָּׂכַח תַּלְמוּדוֹ מַחֲמַת אוֹנֶסוֹ, פֶּרֶש"י שְׁחַלָּה אוֹ שֶׁנִּדְחַק בְּדוּחַק מְזוּנוֹת הַזְהִירוּ בּוֹ לְכַבְדּוֹ). וְהַרְוָאָה דְּבַר עֲרֻה בַּחֲבֵרוֹ וְאִינוֹ מוֹדִיעֵו וּמוֹכִיחוֹ בֵּינוֹ לְבֵינוֹ. כָּל אֵלֶּה נְדוּנֵין שָׁם בַּמְדֹּדֵר הַשְּׁלִישִׁי שֶׁבְּגִיהֶנֶם, וְכָל פִּיּוּצָא בָּהֶם וְעַל כָּל הָעֲנוֹת הַדּוּמִים לַהֲנֻכְרִים.

הַמְדֹּדֵר הָרְבִיעִי שֶׁבְּגִיהֶנֶם נִקְרָא טִיט הַיּוֹן, וְשֵׁם נִידוּנֵין, כָּל אוֹתָן גָּסִי הָרוּחַ זֶה הִיא מַדְרָגָה יוֹתֵר גְּרוּעָה מִהַמִּתְגַּאֲסָה שֶׁבַּמְדֹּדֵר הַקּוֹדֵם, שֶׁהִנְהַגְתּוּ וּדְיָבּוּרוֹ הֵם בַּגִּסּוֹת הָרוּחַ. וְכָל אוֹתָן הָעוֹנִין עֲזוֹת לְעֲנִיִּים וּמְדוּפְאִין.

וְהִרְאָה לְעֵנִי בְּדוֹחַק וְאֵינִי מְלוֹוְהוּ עַד שֶׁמִּבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ הִנָּאתוֹ,
(וְכָל אוֹתָם הַיּוֹדְעִים עֲדוֹת לְעֵנִי וְאֵינָם מוֹדִיעִים) [וכו'].

מאמר כלי שהקב"ה מרוצה לשכון בתוכו

אֵת לִיָּה לְבַר נָשׁ לְמַהְיֵי נִבְזָה בְּעֵינָיו, (ס"ב וּנְבֻזָּה, וּמָה אֵי דָּוִד מִלְכָּא
כָּף, כָּל שֶׁפֶן בַּר נָשׁ אַחֲרָא, דְּאֵת לִיָּה) לְאַשְׁפֹּלָא גִרְמָה בְּכָלֵא,
לְמַהְיֵי אִיהוּ מְאָנָא דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְרַעֵי בִּיה, וְהָא אוֹקְמוּה,
דְּכְתִיב (ישעיה מו טו) וְאֵת דְּפָא וּשְׁפַל רוּחַ, הַשְׁתָּא אָנָּא אֶפְתַּח בְּרִישָׁא.

מתוך מדבש

וְהִרְאָה לְעֵנִי בְּדוֹחַק וְאֵינִי מְלוֹוְהוּ, עַד שֶׁמִּבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ הִנָּאתוֹ פִּי עַד
שֶׁהֵעֵנִי צִרִיךְ לִבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ שִׁיהֵנָה אוֹתוֹ וְלִלוּה לֹא מַעוֹת, וְכָל אוֹתָם הַיּוֹדְעִים
עֲדוֹת לְעֵנִי וְאֵינָם מוֹדִיעִים [וכו'].

מאמר "כלי שהקב"ה מרוצה לשכון בתוכו", יבואר בו מעלת המשפיל
עצמו, שמתדמה לשכינה הק' המושפלת בגלות וראוי לעבד להיות כרבו.

(מקור המאמר זוהר פרשת פקודי דף רלג ע"א, ונציאורינו כרך ט עמ' קנד)

אֵת לִיָּה לְבַר נָשׁ לְמַהְיֵי נִבְזָה בְּעֵינָיו יֵשׁ לוֹ לְאָדָם לִהְיוֹת נִבְזָה בְּעֵינָיו,
לְאַשְׁפֹּלָא גִרְמָה בְּכָלֵא לְהַשְׁפִּיל אֶת עַצְמוֹ בְּכָל דְּבַר לִפְנֵי כָל, לִפִּי שַׁעֲתָה
הַשְׁכִּינָה בְּגִלּוֹת שׁוֹכֶכֶת בַּעֲפֹר, לִכֵּן רָאוּי לְעַבֵּד לִהְיוֹת כְּרָבוֹ, וְעֵינָיו יִזְכֶּה לְמַהְיֵי
אִיהוּ מְאָנָא דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְרַעֵי בִּיה שִׁיהִיָּה הוּא כְּלִי שֶׁהִקְבִּיָּה
מְרוּצָה לְשֹׁכֵן בְּתוֹכוֹ, וְהָא אוֹקְמוּה דְּכְתִיב וְכִבְר בִּיאָרוּ הַחֲבָרִים עַל מָה שֶׁאָמַר
הַקְּבִיָּה, מְרוֹם וְקָדוֹשׁ אֲשַׁכּוֹן, עַכְ"ל וְאֵת דְּפָא וּשְׁפַל רוּחַ אֲנִי שׁוֹכֵן עִם דְּכָא
וּשְׁפַל רוּחַ, וְאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר הַשְׁתָּא עֲתָה אַחֲרֵי שֶׁהַשְׁפַּלְתִּי אֶת עַצְמִי, אָנָּא
אֶפְתַּח בְּרִישָׁא אֲנִי כִבְר יָכוֹל לְהַתְחִיל וּלְפַתּוֹחַ לְדַבֵּר בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה.

מאמר למעלה על כל המעלות

אמר רבי שמעון, מדת הצדיק, קשה לכעוס ונוח לרצות, וזו המדה גדולה מכולם, ובא הפתוב להורות, אלה תולדות נח, נוח בדתו, נוח בדיבורו, נוח במהלכו, ומי עושה זה, איש צדיק, וכשמת אומרים עליו, אי עניו, אי חסיד, תמים היתה בדורותיו, ולמאי יזכה, את האלהיים התהלך נח, למעלה על כל המעלות.

מתוך מדבש

מאמר "למעלה על כל המעלות", מתבאר בו זכות המתקן מדותיו שיזכה להתהלך בנן עדן במקום השראת השכינה.

(מקור המאמר צהר חדש פרשת נח דף כו ע"א, ונצי"אורינו כרך א' עמ' תכס - תכו)

אמר רבי שמעון, מדת הצדיק מדה טובה של הצדיק הוא, כי קשה לו להתעורר לכעוס, ואם כעס פעם, הוא ונוח לרצות מיד הוא חוזר ומתרצה, (כמבאר נמס' אבות פ"ה מ"ד), וזו המדה גדולה וחשובה מכולם מארבע מדות שיש בדעות, ובא הפתוב להורות, "אלה תולדות נח" שיהיה האדם נוח בדתו, נוח בדיבורו, נוח במהלכו, ומי עושה זה, "איש צדיק", וכשמת אומרים עליו בני אדם אי עניו, אי חסיד אוי שנסתלק מי שהיה עניו וחסיד, כי תמים היתה בדורותיו, ולמאי יזכה זה האיש צדיק, את האלהיים התהלך נח היינו בגן עדן במקום השראת השכינה הנקראת אלהיים, ומעלה זו היא למעלה על כל המעלות.

חידוש נמלא
בבית מדרשו
של רשב"י

זוה"ר חדש על ציון תאיר

בשעטומ"צ

יצא לראשונה לאור עולם

הזוהר הקדוש ע"פ "מתוק מדבש"

הפירוש הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל

בפורמט "ובלכתך בדרך" - גודל כיס

- מהדורת הרב יוסף צבי בערגער -

מחיר מיוחד
לרגל ההוצאה לאור!
ולכבוד
הילולא דרשב"י!

- < גודל פרקטי, כריכה רכה ונייר דק, מיועד לכל כיס
- < נח וקל ללימוד בדרך
- < נישאים ב-2 מאזנים ממוארים וחזקים

- < מהדורה חדשה עם שיפורים ותיקוני שגיאות
- < סט זוה"ק שלם, כולל תיקוני זוהר, זוהר חדש והשמות הזוהר
- < 70 ספרונים מחולקים לפי פרשיות השבוע, ופרקים

כן ניתן להשיג שאר המהדורות - כריכה קשה (23 כרכים)

מהדורת ר' הערשל וועבער

**פורמט
בינוני**

(12/17 ס"מ)

**פורמט
גדול
וממואר**

(24/17 ס"מ)

להשיג בחנויות
המובחרות

משלוחים חינם עד הבית
תשלומים נוחים

1-800-350-330

להזמנה: